

GLASILO OBČANOV

GLASILO SKUPŠČINE OBČINE LITIJA

ZIK MATIČNA KNJIŽNICA
Parmova 9
61270 LITIJA

DECEMBER 1993, ŠT. 12, LETO XX.
POŠTNINA PLAČANA PRI POŠTI LITIJA

*Vsem občanom občine
Litija ob dnevu
samostojnosti Republike
Slovenije čestitamo in
želimo vesele božične
praznike ter srečno in
uspešno novo leto 1994.
Skupščina občine Litija in Izvršni svet*

ZMANJŠANO OBRAMBNO NAČRTOVANJE - VEČJA PRIPRAVLJENOST ZA IZVAJANJE NALOG

Med nosilce obrambnega sistema Zakon o obrambi in zaščiti uvršča tudi krajevne skupnosti, katerih naloge se pri obrambnem načrtovanju zmanjšujejo, njihov pomen pa ne.

Krajevne skupnosti organizirajo in izvajajo priprave za zaščito prebivalstva in za svoje delo v vojni v skladu z odločitvami občinskega izvršnega sveta in v skladu s svojimi možnostmi. Pristojni organ občine lahko določi posamezne naloge, ki jih izvajajo krajevne skupnosti v vojni, določi pa tudi tiste krajevne skupnosti, ki organizirajo narodno zaščito in civilno zaščito.

Krajevne skupnosti ne izdelujejo obrambnega načrta, pač pa načrtujejo le možnosti za delovanje svojih organov v vojni ter izvajanje nalog, ki jih določi pristojni organ občine. V ustreznih dokumentih pa opredelijo organizacijske, materialno-tehnične in kadrovske rešitve za izvajanje teh nalog ter pri tem sodelujejo s pristojnimi upravnimi organi.

Prav novo obrambno načrtovanje nam je bilo v Upravnem organu za obrambo vodilo pri organizaciji delovnih obiskov po krajevnih skupnostih. V mesecu novembru smo delavci upravnega organa za

obrambo obiskali vse krajevne skupnosti v občini, predvsem zaradi nudenja pomoči pri izdelavi oziroma dopolnitvi novih dokumentov in kadrovskega usklajevanja na posameznih področjih obrambnega načrtovanja. Za lažje delo vodilnih struktur obrambnega načrtovanja v krajevni skupnosti pa smo izdelali ustrezno navodilo, ki je na področju obrambnega načrtovanja zamenjalo kar lepo število starih dokumentov, ki smo jih pobrali in uničili.

Z obiski po krajevnih skupnostih in temeljitimi razgovori z vodstvi le-teh smo rešili marsikatero probleme na področju zaščite in reševanja, narodne zaščite, mobilizacije in drugega obrambnega načrtovanja in nenazadnje tudi na področju gasilstva. Kar pa je nerešenega še ostalo, bomo z nadaljnjim dobrim sodelovanjem skušali kar najhitreje rešiti.

Zadovoljstvo s takšnim načinom dela upravnega organa za obrambo so pokazali tudi v vseh krajevnih skupnostih s šte-

vilno udeležbo, prizadevnostjo in pripravljenostjo za nadaljnje delo na tem področju.

Oddelek za
obrambne zadeve

OB 40-LETNICI KRVODAJALSTVA V SLOVENIJI

V petek, 3. decembra, so litijsko dvorano na Stavbah napolnili krvodajalci in aktivisti Rdečega križa iz vse občine. S kulturno prireditvijo, ki jo je režiser Jože Sevljak poimenoval Naše darilo, so počastili 40-letnico krvodajalstva v naši državi oziroma v litijski občini.

Med gosti sta bila tudi prof. Jure Gartner, predsednik Republiške organizacije Rdečega križa Slovenije in župan Mirko Kaplja, ki sta oba prisotnim tudi spregovorila.

Ob jubileju ni manjkalo priznanj. Že pred začetkom slovesnosti so v avli podelili priznanja 183-im krvodajal-

cem, ki so darovali kri od 5 do 45-krat. V dvorani pa je prejelo priznanje za 50-krat in večkrat darovano kri 9 posameznikov, med njimi tudi Marija Smrkolj iz Ribč, ki je darovala kri kar 215-krat.

Zlati Znak RKS so prejeli: dr. Pavel Pajntar in dr. Marko Kolšek ter krajevni organizaciji Rdečega križa Dole in Jevnica, srebrni znak RKS pa Majda Bizjak, folkorna skupina Javorje, Krajevna organizacija RK Primskovo ter Litijska mesarija. Občinsko priznanje RKS so izročili Mariji Smrkolj, Fani Sluga, eni izmed ustanoviteljic RK v Litiji leta 1946 in dr. Francu Lebingerju, ki je prav v tistih dneh praznoval visok življenjski jubilej - 90-letnico. Priznanje ob 40-letnici krvodajalstva pa je prejelo še 15 posameznikov, Zdravstveni dom in Skupščina

občine Litija.

Izredno bogat kulturni program, ki sta ga vodila Rosana in Boštjan, so izvajali: mešani pevski zbor Društva upokojencev Litija, oktet Valvasor, otroci iz vrtca Najdihojca, plesna

skupina ŽU-ŽU, baletna plesalka Špela Kolenc, folklorna skupina Javorje ter narodno-zabavni ansambel litijske glasbene šole.

Po kulturnem programu in podelitvi priznanj so se vsi udeleženci preselili v avlo,

kjer so jim organizatorji pripravili družabno srečanje. Za zakusko in dobro kapljico so poskrbeli sponzorji, pripravili pa delavci Gostinskega podjetja Litija, za prijetno razpoloženje pa so zai-grali kar nastopajoči. B.Ž.

*Gradivo za naslednjo številko GO
zbiramo do 10. januarja 1994.*

STRANKE SPOROČAJO

SOCIALDEMOKRATSKA STRANKA SLOVENIJE
SOCIAL DEMOCRATIC PARTY OF SLOVENIA

SREČANJE S PREDSEDNIKOM SDSS g. JANEZOM JANŠO V LITJI

Že nekaj časa načrtujemo v Občinskem odboru Socialdemokratske stranke v Litiji obisk predsednika SDSS, g. Janeza Janše. Srečanje bo predvidoma v prvi polovici januarja 1994. leta, v sejni dvorani Skupščine občine Litija.

Ob tej priložnosti vabimo vse člane SDSS iz naše občine, naše simpatizerje in druge občane listijske občine, da se tega srečanja udeležite. Datum in uro bomo sporočili naknadno na posebnih plakatih in

z osebnimi vabilni.

Srečanje z g. Janezom Janšo bo zanimivo, saj se bomo pogovarjali o žgočih vprašanih našega časa. Naj navedemo le nekatera:

- lokalna samouprava in volitve,
- lastninjenje in odliv kapitala v tujino,
- ocena razpleta vojne v BiH.

Ne zamudite priložnosti neposrednega srečanja s politikom in obrambnim ministrom, g. Janšo.

PROTESTNA IZJAVA

Občinski odbor Socialdemokratske stranke v Litiji **ODLOČNO PROTESTIRA** proti nameri priključitve občine Litija k upravnemu okraju Grosuplje. Takšen predlog je strokovno neutemeljen in neživiljenjski za vse občane naše občine.

Naša stranka bo z vsemi političnimi in pravnimi sredstvi vztrajala pri zahtevi, da postane območje sedanje občine Litija samostojni upravni okraj.

V Litiji, 2. decembra 1993

Predsednik Obč. odbora: **Zvone Ulanec**

LJUDSKI GLAS

SLS
Slovenska ljudska stranka

Spoštovane občanke in občani - SLS podružnica Litija vam sporoča:

1. Delo poslancev SLS v občinski skupščini:

SLS podružnica Litija je predlagala, da mora območje občine Litija postati samostojni upravni okraj. Ta argument pa lahko najboljše predstavimo vladi RS z zbiranjem podpisov občanov. Tako bi vse osnovne upravno servisne storitve ostale na voljo občanov tudi v prihodnje v Litiji.

2. Poslanska vprašanja in pobude:

- Občinski proračun mora nameniti bistveno več sredstev za delovanje krajevne

skupnosti in vzdrževanje lokalnih cest;

- Zaradi bolj učinkovitega delovanja občinske skupščine predlagamo spremembo statuta in poslovnika SO Litija;

- Ali obstaja možnost prisluškovanja občanom in če, kakšni so pogoji in koliko osebam se prisluškuje?

- Ali je dovoljeno pobijanje psov in mačk pred njihovimi domovi ali v neposredni bližini?

- Kateri upravni organ je mimo sklepov SO Litija vrisal spremembo namembnosti kmetijskih zemljišč na Graški Dobravi?

- Predlagamo spremembo odloka o javnem redu in miru, saj sedanji ne prepoveduje uporabe strelnega orožja v naselju;

- IS SO Litija sprašujemo, zakaj so se postopki za spremembo zazidalnega načrta Kresnice po javni razpravi spomladi letos ustavili, saj ugotavljamo, da je dosednji zazidalni načrt neživiljenjski in zaradi zastojev v spremem-

bah že v škodo krajanom KS Kresnice;

- Ugotavljamo, da poslanci SO Litija dobivamo preveč izvodov gradiva za dnevne rede zasedanj občinske skupščine, zato upravnim organom predlagamo varčevanje tudi tu.

3. Zelena zveza pri SLS Litija predlaga IS SO Litija spremembo pravilnika o oblikovanju cene za odvoz odpadkov za vsa tista območja, kjer ni možen odvoz odpadkov izpred hiše, ampak morajo občani odpadke prepeljati na določeno mesto.

4. Podružnica SLS Litija je predlagala, da občina stori vse, da sklepi državnega zbora veljajo tudi za občino Litija, namreč, da se ustanovi izpostava sklada kmetijskih zemljišč in gozdov v Litiji.

5. Gosodarska zveza in Kmečka zveza pri SLS Litija predlaga, da se v občinskem proračunu zagotovi bistveno več sredstev za odpiranje novih delovnih mest, razvoj kmetijstva, turizma in dopolnilne dejavnosti. Ob tem pa

NAŠA POLITIKA

Pišem o politiki, ki skrbi za dobro vseh državljanov, pa tudi o politiki, ki so ji komunisti rekli vlačuga ali še bolj po domače in prav te se še zvesto oklepajo.

Večina državljanov dobro ve, da je bila osamosvojitve nujna, da je zgodovinska komunistična avantura morala v zgodovino. Kot se kmet ne sprašuje, koliko bo stalo oranje in sejanje, ker vidi le zlato klasje - sadove svojega prisluženega dela. Tako poštna politika ne gleda na uro in na osebne koristi, temveč le na koristi vseh ali vsaj večine državljanov. V svetu so glavna merila za oceno uspešnosti politike: višina davkov, zaposlovanje, komunalna ureditev, ekologija, stanovanjska politika...

Pri nas pa imam občutek, da veljajo druga merila, ki se jih poslužuje druga z umazaniam imenom, politika.

Srečujemo se:

Z aferami, kjer se krade na veliko, krivec pa se išče med tistimi, ki si na to upajo pokazati s prstom.

Z mafijo - grožnje, organiziran kriminal, črna posest orožja in razstreliva.

Z udbo, kjer se aktivno vključuje v propagandne in predvolilne aktivnosti...

Zagotovo lahko trdim, da krščanskih demokratov pri teh zadevah ni zraven. So pa zraven še marsikateri aktivisti komunizma, ki še danes črpajo koristi ali honorarje iz teh naslovov. Z denarjem pa se lahko kupujejo celo volilci, naklonjenost za enega in proti drugemu. Skratka, komunizem ima še precej pomembnih vzvodov v rokah za usmerjanje in manipuliranje z družbo.

Reklamo v časopisu: "Psi lajajo, karavana gre dalje", bi komentiral, da si je pse izmislila karavana, da bi jo kdo opazil.

Hostnik Martin

IZJAVA

Poslanci vseh treh zborov Skupščine občine Litija na sejah dne 25.11. in 7.12.1993 niso sprejeli Informacije o razdelitvi sredstev za razvoj demografsko ogroženih področij. Iz razprave ob obravnavi te informacije je bilo razvidno, da je sporna dejanska razdelitev sredstev, ki jih je odobrilo Ministrstvo za ekonomski razvoj. Ministrstvo ob razdelitvi teh sredstev ni upoštevalo prioritete za razdelitev sredstev, ki jo je predlagal Izvršni svet SO Litija.

PREDSEDNIK
IZVRŠNEGA SVETA
Slavko Rokavec

ZAKONE IN ODLOKE JE TREBA SPOŠTOVATI IN IZVAJATI

Zeleni - ESS Litija terjajo, da pristojne občinske službe in organi dosledno izvajajo zakone in odloke in da pred ničemer ne zastirajo oči in ušesa. Ob takšnem ukrepanju nekaterih občinskih inšpekcij so se takoj pojavili nekakšni pritiski in vprašanja, češ za kaj inšpekcije ukrepajo proti onesnaževalcem in jih ogrožajo pri njihovih prizadevanjih za ohranitev proizvodnje celo obstoju.

Gre seveda za dvojno moralo ali drugače povedano, vsak bi rad živel v zdravem, čistem in naravnem okolju, ko pa je treba za to nekaj storiti, naj zakon zanj ne velja.

Zeleni so že večkrat opozorili, da bodo podzakonski akti, ki jih pripravlja Ministrstvo za varstvo okolja in urejanje prostora, marsikoga, ki bi še vedno rad zaslužil na račun onesnaževanja in ropanja okolja - in ob tem okolju ničesar vrniti ali plačati - utegnili krepko presenetiti, še posebno tiste, ki še sedaj premalo ali nič ne storijo za ohranjanje naravnega okolja.

Seveda pa Zeleni - ESS odločno podpirajo vsa ukrepanja, ki jih je na osnovi zakonov, odlokov in drugih predpisov treba izvajati.

Kje so ekološke naložbe?

Težko je razumljivo, da kanijo drugo leto iz sklada stavbnih zemljišč, kamor ljudje plačujejo kar krepke vsote tolarjev, nameniti denar za marsikaj, le za ekološke naložbe ne. V tako imenovanem skupnem programu je sicer navedena izgradnja depozitov komunalnih odpadkov in širitve območja za odvoz, to pa je tudi vse!

Na območju Litije in Šmartna planirajo kar pet kanalizacij, toda kam bodo te kanalizacijske vode odtekale? Nikamor drugam kot v Savo! Očitno nekateri "planerji" še vedno ne dojemajo, kje in v kakšnih razmerah je sedaj Slovenija.

Da bi morala biti na koncu kanalizacije čistilna naprava, nihče ne ve? In da je sestavni del vsake kanalizacije tudi čistilna naprava? Takšno zapravljanje denarja za takšne kanalizacije je v današnjih časih seveda daleč za prizadevanji za čiste vode. Edinole v Jevnici planirajo kanalizacijo s čistilno napravo, kar kaže na ekološko in gospodarsko zavest tamkajšnjega vodstva krajevne skupnosti.

Gre pa še za kup drugih zadev, ki jih "planerji" oz. načrtovalci "umnega" razvo-

ja nikakor ne vidijo in prepoznajo kot nujne in koristne. Če se omejimo zgolj na občinsko središče, so to npr. parkirišča med železnico in Savo, obnova glavarstva, pločnik na Zg. Logu, vprašanje hrupa, vprašanje prehitrih voženj, varnost pešcev (zlasti otrok in starejših ljudi) na cestah, obnova vodovoda, usposobitev alternativnih vodnih virov itd., itd. Pri tem pa so v Litiji (desni breg) upoštevali mnogo za ljudi in skupnost koristnih zadev (razen čistilne naprave) kot npr. obnova nekaterih kulturno zgodovinskih objektov in območij, kar je pohvale vredno.

Eden od kapitalnih problemov prebivalcev Litije (drugih krajev pa še bolj!) pa je tudi vprašanje: kako naj bolan človek, ki je v večini primerov tudi star, pride v zdravstveni dom (saj vsak nima avta, hudo bolan pa ga tudi voziti ne more)?

Sicer pa generalno vprašanje: koliko pa so ljudje, ki denar plačujejo, sploh imeli (ali bodo imeli) možnosti soočati o svojem denarju?

Za kašen razvoj so Zeleni - ESS Litija?

Menda že ni več nikogar, ki ne bi vedel, da nezdrav način življenja povzroči večino boleznih in prezgodnjih smrti.

Sem spada predvsem strupen zrak (dihamo nenehno!), problematična voda, nezdrava prehrana, alkoholizem, kajenje, hrup in pomanjkanje naravnih območij za aktivno ali pasivno sprostitve. So še druge nadloge, vendar mnogo ljudi je hote ali nehote podvrženo že naštetim.

Čeprav čez noč pri nas ne bo možno vpeljati takšnih razvojnih meril kot npr. v Švici ali Nizozemski, je temeljni cilj in nenehna zahteva Zelenih, da se denar, prostor in vse naložbe oz. razvoj in vsa dejanja oblasti, izvajajo samo ob maksimalnem oz. celovitem upoštevanju dejstva, da nobeno dejanje ne sme ljudem poslabšati zraka, vode, miru, hrane in sprostivnega okolja. Ali drugače: dela naj se le tisto, kar bo naštetu ohranjalo in delalo ljudi zadovoljne, vesele in zdrave.

S tem bomo nekaj naredili tudi za ekologijo duha, oz. za dvig kulture odnosov med ljudmi in odnosa ljudi do kulturnih, zgodovinskih in družbenih vrednot.

Prihodnjič: o socialnih usmeritvah Zelenih in nekateri konkretni predlogi oz. zahteve glede temeljnih razvojnih ciljev.

Zeleni - ESS Litija

STRANKE SPOROČAJO

opozarja, da se mora v prihodnje sistem subvencij v drobno gospodarstvo spremeniti, da ne bo do sredstev prišlo samo nekaj obrtnikov, čeprav je interes bistveno večji.

6. DELAVSKA ZVEZA pri SLS Litija OBVEŠČA DELAVCE IN SINDIKATE, KI DELUJETE V PODJETJIH LITIJSKE OBČINE, DA ZAKON O SODELOVANJU DELAVCEV PRI UPRAVLJANJU (Ur.l.RS, št. 42/93) zagotavlja delavcem gospodarskih družb določene pravice pri upravljanju podjetij. Zato vas še posebej opozarjamo, da so podjetja dolžna zagotoviti svojim delavcem uresničevanje določenih pravic. Predvsem je pri tem novem zakonu potrebno opozoriti, da ta določa posebne delavske organe (svet delavcev, delavski zaupnik in zbor delavcev). Po tem zakonu so delavci zastopani tudi v nadzornem odboru. Prav tako zakon delavcem omogoča pravico do pobude in odgovorov na to pobudo. Morebitne spore med svetom delavcev in podjetjem ureja arbitražna. To je le nekaj poudarkov iz zakona, ki pomeni novost pri zaščiti delavcev v obdobju lastninskega preoblikovanja podjetij. Zato je najpomembnejša naloga delavcev in sindikatov v podjetjih, da jim te pravice podjetja omogočijo, saj so to po zako-

nu dolžna.

DELAVSKA ZVEZA obvešča javnost, da slovenska vlada še ni storila ničesar, da bi se zmanjšali razponi med plačami poslovnih organov v podjetjih in najnižjimi plačami delavcev.

7. V mesecu novembru sta se srečali vodstvi Slovenske ljudske stranke in socialdemokratske stranke Slovenije odborov Litija. Ugotovljeno je bilo, da imata stranki zelo podobna stališča do reševanja vprašanj v občini Litija, kot tudi v širšem slovenskem prostoru. Vodstvi strank sta se tudi dogovorili, da si bosta redno izmenjavali stališča o bistvenih vprašanjih razvoja obine in prihodnjem sodelovanju skupaj s sorodnimi demokratskimi strankami, skupinami in posamezniki v občini Litija.

8. SLS podružnica Litija odločno podpira stališče g. Marjana Podobnika, predsednika SLS in vodstva stranke, da se opravi poštena revizija vsega neupravičeno odtujenega družbenega premoženja, ki se je znašel v zasebnih rokah po državi, ali pa je bil prekanaliziran v tujino.

9. Sporočamo vam, da so uradne ure podružnice SLS Litija od 24.11. vsako sredo od 9. - 11. ure, Valvazorjev trg 3, tel.: 881-322 int. SLS.

Podružnica SLS Litija

»V HVALEŽNOST JESENI '93«

V soboto, 27. in nedeljo, 28. novembra letos, je bila že tretje leto zapored v Jevnici v organizaciji SLS - podružnica Litija in sodelovanjem aktiva kmečkih žena Jevnica - Kresnice, Kmetijskim zavodom Ljubljana - enota Litija in domačim KUD, za ta čas, čeprav že dvakrat predstavljena, uspešno izvedena prireditve "V hvaležnost jeseni '93".

Pridelovalci (kmetje) kmetijskih pridelkov so v soboto, v dopoldanskem času prinašali najrazličnejše oblike, teže, velikosti; buč, pese, krompirja, korenja, kolerabe, repe, redkve, koruze, zelja itd. Vseh tistih pridelkov, ki rastejo na območju Jevnice in okolice. Vse prinesene pridelke je pregledalo strogo oko strokovne komisije, katero je vodila svetovalka Kmetijskega zavoda Ljubljana - enota Litija Lijana Lovše, ki pa ni imela lahkega dela.

Razstavo pod imenom "Naj pridelek '93" je odprl predsednik SLS - podružnica Litija in predsednik KGZ Litija Franci Rokavec. Zahvalil se je vsem razstavljalcem (okoli 30), ki so prišli kljub slabemu vremenu.

Vse prisotne na razstavi v Združenem domu sta pozdravila tudi Slavko Rokavec (predsednik IS) in Vinko Košmrl (direktor KGZ Litija). Vmes je recitala Fani Drnovšek iz Kresnic, moški pevski zbor pa je zapel nekaj pesmi. Zadnja točka otvoritve je bila najbolj nestrpno pričakovana (podelitev nagrad in priznanj).

Priznanja so prejeli:

Mizuri Cirila
(za igrivost narave - korenje),
Godec Miha (za koruzo),
Rokavec Alojz

(za krmilno peso),
Parkelj Franc (za rdečo peso),
Koleša Angela (za krompir),
Tomšič Jože

(za jedilno kolerabo),
Jančar Jože

(za jedilno korenje),
Grile Ančka (za repo),
Srnk Marija
(za jedilno bučo),
Tomšič Jože (za črno redkev),
Vidic Franc

(za krmno korenje) ter
Parkelj Franc (za zelje).
Sledilo je predavanje Slavka Zgonca iz Zelene posvetovalnice o vzgoji okenskega in balkonskega cvetja, ki so mu vsi v polni dvorani prisluhnili in se je zavleklo pozno v noč.

Tekst in slika:
Karolina Šušteršič

SLOVENSKI KRŠČANSKI DEMOKRATI

SKD

STALIŠČE O PREDLOGU ZAKONA O OBMOČJU UPRAVNIH OKRAJEV

V predlogu zakona o območju upravnih okrajev iz 12. seje DZ RS (dne 28.10.1993) je občina Litija v območju 2. upravnega okraja s sedežem v Grosupljem.

Stališče SKD - občinskega odbora Litija in našega poslanskega kluba pri skupščini občine Litija ja sledeče:

Poudarjamo, da je predlog postavljen preveč administrativno, ker ne upošteva geografskih, zgodovinskih in infrastrukturnih dejstev, ki so se skozi vsa ta leta oblikovala na tem središčnem območju, ki ga sedanja občina pokriva.

To območje je bilo že pred vojno samostojen okraj s sedežem v Litiji (od l. 1854 do druge svetovne vojne) in se je v tej smeri tudi takrat ustrezno razvijal.

Sedanja občina Litija pa je po obsegu ena izmed

večjih v RS. Center občine je v Litiji, kamor gravitirajo vsi kraji na širšem območju (prometne povezave, druga infrastruktura, mentaliteta ljudi,...).

Kot celota pa se je občina povezovala z Ljubljano, kamor je velika dnevna migracija občanov (40% prebivalstva) - delavci, študentje, dijaki. Temu je botrovala dobra železniška in cestna povezava.

Zaradi vseh teh dejstev podpiramo mnenje občanov, da se to območje formira kot samostojen okraj s sedežem v Litiji.

V nobenem primeru pa ne pristajamo na predlagani predlog zakona o območjih upravnih okrajev.

Martin Fele

vodja poslanske skupine SKD

Martin Hostnik

predsednik OO SKD Litija

Omenjeno stališče smo posredovali na naslednje naslove:

Miha Kozinc - minister za pravosodje

Jože Tratnik - državni sekretar v Ministrstvu za pravosodje

Stane Vlaj - svetovalac Vlade v Ministrstvu za pravosodje

Lojze Peterle - minister za zunanje zadeve

Ivo Bizjak - minister za notranje zadeve

Jože Osterc - minister za kmetijstvo

Igor Umek - minister za promet in zveze

Poslanci SKD v DZ

Ignac Polajnar - vodja poslanske skupine SKD v DZ

Izidor Rejc - poslanec SKD v DZ za volilni okraj v katerega spada občina Litija

Benjamin Henigman - poslanec SKD v DZ za volilni okraj, v katerega spada občina Litija

IZJAVA ZA JAVNOST

Poslanci družbeno političnega zbora Skupščine občine Litija, izvoljeni na listi Zelenih Slovenije (Hostnik Jože, Šteferl Nace, Lesjak Franc), dajemo sledečo izjavo:

Zaradi razcepa v stranki Zeleni Slovenije na Zelene Slovenija in Zelene Slovenija - ekološko socialna stranka in politične polarizacije, ki je nastala ob tem, izjavljamo, da nismo člani nobene od teh dveh strank.

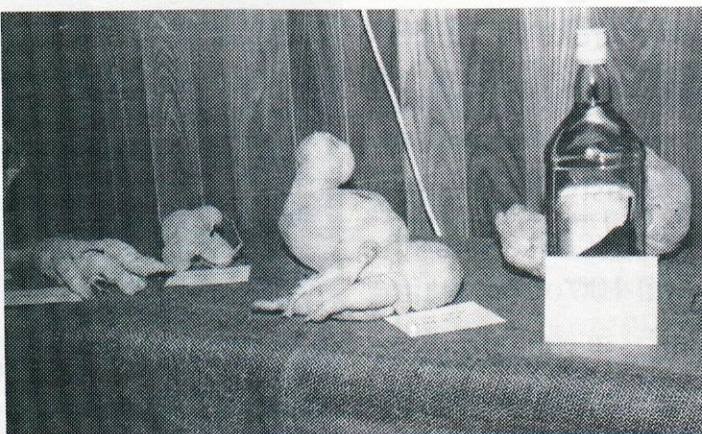
Do izteka mandata, ki so nam ga podelili volilci, bomo v Skupščini občina Litija delovali kot neodvisna poslanska skupina v cilju interesov občanov občine Litija in v skladu z ekološkim programom, na osnovi katerega smo bili izvoljeni.

Prosimo, da ustrezni organi Skupščine občine Litija sprejmejo vse formalne spremembe, ki izhajajo iz te naše

odločitve. Vsa denarna sredstva, ki nam pripadajo na osnovi števila poslanskih mest v družbeno političnem zboru občine Litija, naj se usmeri na OŠ v občini za izvedbo ekoloških programov.

Hostnik Jože
Šteferl Nace
Lesjak Franc

Vsem občanom
voščimo
vesel božič,
dan neodvisnosti in
srečno novo leto.

Slika: Igra narave

DRUŽABNI VEČER Z DOMAČIMI GODCI

V soboto, 27.11.1993, so prireditelji članice in člani KO SKD Gabrovka pripravili "Družabni večer z domačimi godci".

Na prireditvi, ki so jo letos organizirali drugič, so poleg godcev in najmlajših iz Gabrovke in okolice sodelovali tudi pevci MoPZ "Fantje od fare" iz Šmartna pri Litiji.

Tako so prepolno dvorano osnovne šole Gabrovka izmenjaje napolnjevali zvoki harmonike, flavte... in ubrani glasovi "fantov od fare". Prav posebno pozornost navzočih pa so vzbudili najmlajši s svojim izvajanjem in poželi bučen aplavz prisotnih, kar je naj-

večja spodbuda za njihovo nadaljnje delo.

Vse prisotne pa je pozdravil tudi predsednik občinskega odbora Slovenskih krščanskih demokratov - ing. Martin Hostnik, ki je poudaril pomembnost družabnosti in srečevanja med krajani, kar v današnjem času ljudje močno pogrešajo. Da pa si to resnično želijo, je bil dokaz v prepolni dvorani.

Vsi prisotni so pričakovali med seboj tudi g. Ivana Omana, predsednika Slovenskega kmečkega gibanja in poslanca v DZ, ki pa zaradi zasedanja državnega zbora ni mogel priti v Gabrovko.

Večer pa se z uradnim delom ni končal, saj se je ob mizah, kjer ni manjkalo novega vina in dobrega peciva prizadevnih domačink, razvil pogovor med prisotnimi.

Da pa je prireditve dobro uspela, gre predvsem zahvala vodstvu - ravnatelju osnovne šole Gabrovka, ki je omogočilo prostor in pa vsem ostalim, ki so s svojimi darovi pripomogli k bolj doživljajemu večeru. Tu gre zahvala vsem, ki so brezplačno napekli izvrstno pecivo in tovarni PRESAD za darovani aperiodiv.

R.M.

IZ NAŠIH KRAJEVNIH SKUPNOSTI

TRADICIJA ŠE
NE BO IZUMRLA

V Valvasorjevem času, pred 300 leti, je bilo v Šmartnem kar 18 gostiln, danes pa bi jih lahko prešteli na prste ene roke, če izzzvzamemo bifeje, ki rastejo kot gobe po dežju, ponudba v njih pa je omejena.

Ena izmed šmarskih gostiln, ki nadaljuje tradicijo, je pri Mačku, ki jo vodi Špela Sotenšek. Lastnica nam je povedala, da je v njihovi hiši gostišče že od leta 1851 dalje, poprej pa je hiša služila različnim namenom. Letos se je odločila, da prostore temeljito prenovi. Mačkov rod se ukvarja z gostinstvom že nad 60 let. Zdaj bodo poskrbeli za boljše počutje gostov, postrežbo na višjem nivoju in pestrejši izbor jedi.

Gostom bosta na voljo dva prehodna prostora s točilnico, pivnica in jedilnica, kjer bodo možne tudi ohceti, poleti pa še vrt z baliniščem. Dopoldne bodo na voljo jedi, ki smo jih že dolgo pogrešali: golaž, vampi, obara, v popoldanskem času pa pizze, jedi po naročilu in konjski zrezek kot specialiteta hiše. Kdorkoli od Šmarčanov ali dosedanjih stalnih gostov se bo v teh dneh, razen četrta, oglasil v Mačkovi gostilni, bo presenečen nad njeno preureditvijo. Tako bo omenjena gostilna zelo popestrila že zelo osiromašeno gostinsko ponudbo v kraju ter jo tudi obogatila.

B.Ž.

(Foto: Stojan Femec)

VOŠČILO

Mesec december je mesec pričakanj in praznovanj. Osmega decembra je praznovala 80. rojstni dan ena najstarejših vaščank Konjšice - Marija KOTAR - Mrtjakova mama.

Rodila je petnajst otrok in vse vzgojila v dobre in poštene ljudi. Pomagala je vsem, ki so bili pomoči potrebni. Še vedno rada pomaga, če ne drugače, pa z nasveti. Že več kot sedemdeset let poje v cerkvenem pevskem zboru, za kar se ji še posebej zahvaljujemo.

Želimo ji veliko trdnega zdravja in zadovoljstva pri petju.

Vaščani Konjšice

HUMARJEVA NEDELJA

Zadnjo nedeljo v novembru so v župniji Primskovo, tokrat že četrto leto zapored, praznovali Humarjevo nedeljo. Letos so imeli še poseben razlog za praznovanje, saj so s skupnimi močmi obnovili

župnišče, ki je bilo pred obnovo v zelo slabem stanju.

Poledenele in zasnežene ceste, nizke temperature, kratka prava zimsko vreme, je marsikoga odvrnilo, da bi se udeležil tega praznovanja, kljub temu pa je bila župnijska cerkev ob pričetku bogoslužja polna. Župnik Pavle Šporn, ki je od samega začetka pobudnik praznovanja, je na slovesnost povabil ljubljanskega pomožnega škofa Alojza Urana, ki se je vabilu z veseljem odzval. Tako je pred pričetkom maše v imenu vseh krajanov škofu zaželel dobrodošlico g. Rudolf Bregar. Mašo je vodil škof Alojz Uran, v njej pa so sodelovali poleg domačega župnika še duhovnika iz Šmartna ter bogoslovca iz Ljubljane. Župnik Pavle Šporn se je na koncu maše vsem, ki so kakorkoli pomagali pri obnovi župnišča, lepo zahvalil, zahvali pa se je pridružil tudi škof Uran. Najbolj zaslužnim za obnovo je izročil knjižne nagrade. Sledila je prisega treh

cerkvenih ključarjev, ki bodo domačemu župniku pomagali pri vodenju cerkvenih opravil. To častno nalogo bodo naslednjih pet let opravljali g. Rudolf Ovnik iz Gradišča, g. Ludvik Vavtar iz Poljan in g.

Rudolf Bregar iz Sevnega. Pisna potrdila jim je izročil škof in jim ob tem čestital.

Po maši je škof blagoslovil obnovljeni župnijski dom. Sledil je ogled vseh prenovljenih prostorov župnišča. Zatem je bilo krajše družabno srečanje ob domači kapljici in pecivu, ki so ga napekle domačinke. Vsi zbrani so skupaj s škofom Uranom zapeli nekaj lepih slovenskih narodnih pesmi. Ob prijetnem kramljanju in petju je čas kar prehitro mineval in treba se je bilo posloviti.

Načrtov imajo župljani Primskovega tudi za v prihodnje kar precej. Na prvem mestu je dokončanje vseh del na župnišču in ureditev njegove okolice. Prihodnje leto bo že peto praznovanje Humarjeve nedelje. Za ta mali jubilej obljublajo še bolj slovesno praznovanje, upajo pa tudi, da jim bodo finančna sredstva omogočila uresničitev zastavljenih načrtov.

Miha Ovnik

MIKLAVŽ
TUDI
V KRESNICAH

Letos je prvič po dolgih desetletjih sv. Miklavž na večer pred svojim godom obiskal tudi otroke v farni cerkvi v Kresnicah. S svojim tradicionalnim spremstvom - angeli in parkeljni - je razveselil 100 otrok. Najmlajši in najbolj "korajžni" so se z njim tudi fotografirali.

V GABROVKI USTANOVLJEN
AKTIV KMEČKIH ŽENA

Letos, septembra, je bil ob mentorstvu kmetijske svetovalke, gospe Lijane Lovše, ustanovljen Aktiv kmečkih žena Gabrovke. Za ustanovni sestanek so bila poslana vabila po nekem starem seznamu, zato ga verjetno marsikatera kmečka žena ni dobila. Vse še vedno prijazno vabljenje!

nico, kjer smo pohodnikom postregle s svojimi izdelki. Napekle smo veliko drobnega peciva, potic, štrukeljčkov in krofov. Ker je letos odpovedalo vreme, so še kako prav prišli domača medica, čaj, kava in kuhano vino.

Tudi v naslednjih zimskih mesecih načrtujemo še nekaj izo-

V mesecu oktobru je bilo organizirano prvo srečanje. Gostile smo gospo Elo Kovačič, avtorico knjige o konzerviranju in zamrzovanju živil. Povedala nam je veliko koristnega o kolinah, predvsem o spravilu le-teh v skrinjo.

Prvič pa se je Aktiv kmečkih žena javno predstavil 13. novembra ob Levstikovi poti. V Moravčah smo imele svojo stoj-

braževalnih srečanj. Prav tako smo vesele samega družjenja, saj je marsikatera kmečka žena večidel doma. V zimskih mesecih si mnoge lažje vzamejo urico ali dve zase in ob tem izvejo še marsikaj koristnega. Zato vsem kmečkim ženam, ki si to želijo, še enkrat porisrčno vabilo - pridružite se Aktivu kmečkih žena Gabrovka.

Jožica Bajc

NAJBOLJ SLOVESNO
JE BILO V LITJI

Letos so organizirali miklavževanje v mnogih krajih litijske občine. Najbolj slovesno je bilo v Litiji, kjer so slavili tudi god svojega župnijskega zaveznika - sv. Nikolaja. Dopoldne je slovesno mašo daroval ljubljanski pomožni škof Alojz Uran, popoldne pa je Miklavž razveselil najmlajše Litijane. Ko se je v kočiji pripeljal pred župnijsko cerkev, ga je pozdravila množica krajanov, v pozdrav mu je zaigral pihalni orkester in oglasili so se zvonovi. Ko je nagovoril vse prisotne, je odšel v cerkev, kjer so mu otroci zaigrali igrico, potem pa jih je obdaril. Nato se je odpeljal še v Podšentjur in na Breg, kjer je v cerkvah obdaril še otroke iz navedenih krajev.

(Foto: Karolina Šušteršič)

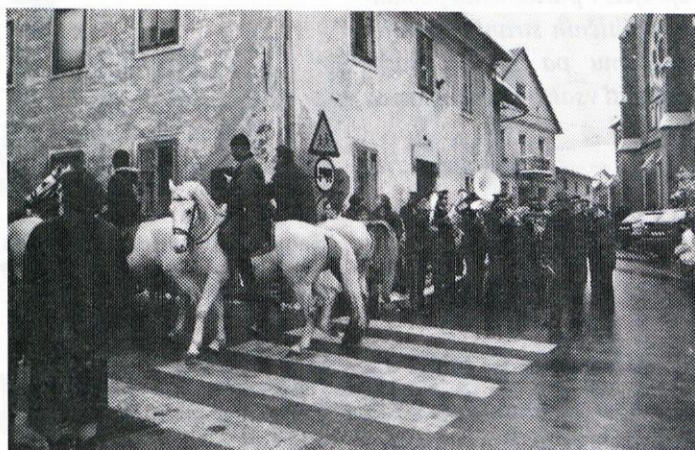
IZ NAŠIH KRAJEVNIH SKUPNOSTI

SREČANJE KMETIC
LJUBLJANSKE REGIJE

V začetku decembra je bilo v Pirmičah pri Medvodah srečanje predstavnic aktivov kmečkih žena Ljubljanske regije. Srečanja se je udeležilo tudi 17 naših kmetic. Ta prireditev je namenjena predvsem družabnemu srečanju, imela pa je tudi kulturni in strokovni značaj. Gostiteljice so bile članice aktiva kmečkih žena iz Medvod. Njihovo delo je predstavila predsednica, gospa Mihaela Logar. V nadaljevanju pa so kmetijske svetovalke predstavile delo preostalih 41 aktivov kmečkih žena, ki delajo na ljubljanskem

področju. Za strokovno temo srečanja pa so si izbrale predelavo mleka, ki sta jo predstavili dve kmetici, ki sta bili poleti na izobraževanju v Holandiji. Istočasno pa sta predstavili tudi svoja spoznanja o holandskem kmetijstvu. V okviru srečanja je bil vključen tudi ogled kmetije Mis, ki se ukvarja s prirajo mleka. Predno so se kmetice razšle, so določile tudi naslednji kraj srečanja, ki bo v letu 1994 na Trojanah.

Svetovalka
za kmečko družino
in dopolnilne dejavnosti
Lijana Lovšič

Krajevna skupnost Šmartno se lepo zahvaljuje vsem, ki so dejavno sodelovali pri praznovanju šmarnskega krajevnega praznika v "Martinovem tridnevju". Poudarja, da brez prostovoljnih prispevkov v ta namen in veliko prostovoljnega dela, te uspele prireditve ne bi bilo mogoče izpeljati! Za prijetno presenečenje ob pogostitvi krajanov na Pungrtu v nedeljo, 14.11.1993, ko je bila "požegnana" obnovljena ka-

pelica in novi asfalt proti IUUV, se posebej zahvaljuje vsem stanovalcem Pungrta!

Sponzorji, ki so darovali v denarju, pa so:

- Tovarna IUUV Šmartno
- Kmetijska zadruga Litija
- VIPLES Mala Kostreznica
- Gostilna "Pustov mlin"
- Gostišče "Baron"
- gospa Trotovšek Vera, Šmartno
- gospod Knez Martin, Lupinica

UTRINKI »MARTINOVEGA TRIDNEVJA« V ŠMARTNEM

- JERE d.o.o., Litija
- Trgovina JERNEJ d.o.o., Šmartno
- OMAHEN d.o.o. Gradiške Laze
- MILOŠEVIČ ŽARKO, Spodnja, Jablanica
- ERMAC d.o.o., Šmartno
- MESARIJA IN PREKAJEVALNICA, Litija
- SMOLEJ PAVEL, Kresnice
- Cvetličarna TILA, Šmartno
- Sadje BEGAJ VEZIR, Šmartno
- GROZNIK JOŽE, kovin.galanterija in frizerstvo, Šmartno

- ŠKRABANJA MALČI, frizerstvo, Šmartno
- Trgovina KING, Šmartno
Zahvaljujemo se tudi tistemu, ki je tu morebiti pomotoma izpuščen!

Ob praznovanju našega krajevnega praznika se je zopet pokazalo dejstvo, da znamo v Šmartnem "stopiti skupaj", ko gre za naš skupni interes in da cenimo svoj kraj!

Predsednik Sveta
KS Šmartno
Milan Izlakar

RAZSTAVA
DINOZAVROV

18. in 19. novembra smo pripravili v prostorih Enote s prilagojenim programom OŠ Litija razstavo dinozavrov. Ideja je vzkliha kar sama. Pogovarjali smo se namreč o teh velikanih prazgodovine in otroci so začeli nositi plakate, revije, knjige, figurice in različne prospekte o dinozavrih. Le-ti so resnično razburkali otroško domišljijo in postali so pravi junaki. Otroci so jih naslikali in naredili čudovite plakate.

Vse te stvari so si obiskovalci razstave lahko ogledali. V spomin pa so dobili "vstopnico" s sliko pravljičnega dinozavra.

Naučili smo se veliko novega. Učenci pa so si lahko ogledali tudi film JURSKI PARK. Imeli smo se lepo.

Marjeta Mlakar-Agrež

MIKLAVŽEVANJA

Tudi letos so Mladi krščanski demokrati pripravili miklavževanje za najmlajše v Kulturnem domu v Šmartnu.

Polna dvorana je tako v začetku prisluhnila mladim glasovom otroškega zborčka "Žvrgolevčki" pod vodstvom Marjance Vidic, ki so se predstavili z odlomki iz operete "Miklavž prihaja".

Pa tudi Miklavž ni pozabil priti. Tako je tudi letos obdaroval najmlajše. Ni pa pozabil opomniti tudi tistih porednih, ki so si med letom prislužili

"črne pike".

Da pa je tudi letos Miklavž prišel med najmlajše, gre zahvala vsem, ki so kakorkoli pripomogli k uresničitvi tega projekta. Tako gre posebna zahvala KS Šmartno, prodajalkam pri "Leskovcu" (Mercator "Trg" Šmartno), prodajalni "JURČEK" - Celestina Minki, prodajalni "PIKAPOLONICA" - Hostnik Marko in Mateja, Fele Martinu, prodajalni Sadje zelenjava - M. Begaj in prodajalni Valvasor. R.M.

Franci Končar

KAJ PA KRAJEVNE SKUPNOSTI?

V prvih mesecih leta 1994 naj bi poslanci občinske skupščine sprejeli občinski proračun za leto 1994. Enostavno povedano, je to zbiranje in poraba občinskega denarja. Ni vseeno, za kaj se denar porabi. Gotovo mora šolstvo, sociala, ... dobiti svoj delež, kaj pa krajevne skupnosti? Krajevne skupnosti so skorajda izvzete, kljub temu, da ima skoraj vsaka svojega predstavnika v občinski skupščini. Po nekaterih občinah dajejo z večjo dotacijo tudi večjo veljavo krajevnim skupnostim. Tudi v Litiji bi na ta način lahko oplemenitili sredstva. Saj bi krajevne skupnosti boljše vedele, kaj je najnujnejše,

ali je to cesta, ali vodovod, telefon... Poleg tega bi se ta denar dodatno oplemenitil s prostovoljnim delom, saj so krajanji zase vedno pripravljeni prijeti za delo.

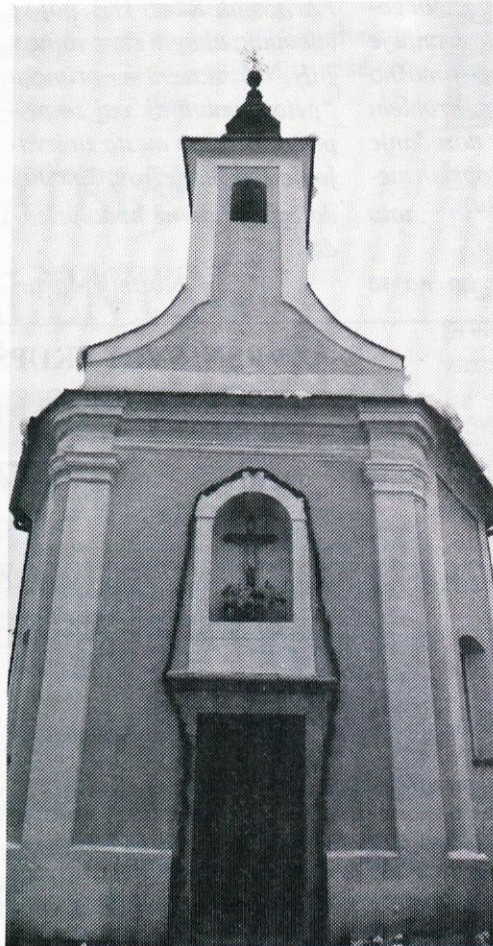
V letu 1993 pa so bili primeri, da krajevne skupnosti niso imele denarja niti za najnujnejše, niti za pošto za obveščanje krajanov. Upam, da bo v letu 1994 drugače, da se bodo v proračunu namenila sredstva za krajevne skupnosti, ki jih Sveti krajevnih skupnosti nujno potrebujejo za služenje skupnosti.

Martin Hostnik

OBISK IZ
LJUBLJANSKEGA
VRTCA "JELKA"

Bele snežinke so nas letos zelo zgodaj presenetile. To "belo" soboto smo gostili vrtičkarje iz ljubljanskega vrtca "Jelka". Najprej smo si ogledali grad Bogenšperk, kjer smo si ob spremstvu in besedi našega starega znanca in prijatelja Ivana Godca in gospe Lojzke ogledali muzejske zbirke. Ko smo grad zapuščali, smo se na grajskem dvorišču srečali z izletniki, ki so se najprej hoteli okrepeti v grajskem "bufetu". Na presenečenje vseh je bil "bufet" zaprt. Prav lepe pohvale smo slišali na račun "litijskega turizma". Naše goste smo odpeljali v vrtec "Najdihojca", kjer smo se pogovorili o problemih s katerimi se pri vzgojnem delu srečujemo. Pot jih je nato vodila na zgodovinske Vače, kjer so si ogledali arheološke zanimivosti ter cerkev. V gostišču "Mrva" so se okrepeti ter poveselili, tako da je bil "turistični" spodrsrljaj omiljen.

Franci Končar

Že v prejšnji številki Glasila občanov smo poročali o slovesnosti v Šmartnem, kjer so ob krajevnem prazniku blagoslovili preurejeno kapelico na Pungrtu. Zaenkrat še ni jasno, čemu bo služila. Verskih obredov v njej ne bo, obstaja pa možnost, da bi jo zaradi njene akustičnosti lahko uporabljali za komorne kulturne prireditve in razstave. Ker še ni ogrevana, bodo dejavnosti v njej lahko potekale le od spomladi do jeseni.

(Foto: Stojan Femec)

STARŠEM
NAŠIH UČENCEV!

Dogodki zadnjega časa kažejo med našo šolsko mladino veliko moralno pokvarjenost; strašno otroško podivjanost, splošno neobogljivost, trdovratno nagajivost, nesodobno govorjenje, nesramno pisarjenje in druge težke prestopke. Čeprav si šola po svojih močeh vsestransko prizadeva, da bi vsaj ublažila in omilila te nadloge, vendar ni kos tej svoji nalogi. Učitelstvo se s strahom izprašuje, kam bo privedla nebrzdzanost mladine in išče pota, kako bi odpravilo to zlo.

Šola ne zmore vsega, ako nima zaslombe v Vas, starši! Zato se obračamo do vseh staršev naših učencev in vas prosimo: Pazite na svoje otroke, kaj delajo, kaj govore, kje hodijo, kdaj pridejo domov in v kakšni družbi so. Dalje vas prosimo, da navajate že otroke k delu, ker vemo, da brezdelnost ustvarja v otrocih malomarnost, lenobo in vzbuja misli na vse slabo in na različne neumnosti. Ne dajate tudi otrokom prilike, da gledajo in poslušajo stvari, ki niso zanje. Važno je tudi da otrok ne zagovarjate in jim ne dajete potuhe. Kadar so v šoli kaznovani, jih ne jemljite v zaščito in jim ne verjemite vsega, kar vam bodo pripovedovali o svoji kazni, saj veste, da se že otroci hočejo opravičiti in zagrešeno stvar olupšati. Zavedajte se, da učitelstvo hoče dobro vsem učencem, da nima namena delati pri tem kakih razlik, temveč stori po svojih močeh vse, da bi bila učitelstvu zaupana mladina čimbolj vzgojena in poučena.

Ko vam sporočamo te besede, vas prosimo, da jih sprejmete tako kot so napisane:

Le v skrbi za nam zaupano "Vašo" mladino!
Šmartno, 28. aprila 1933

Učitelstvo

P.s.

Verjetno ste opazili letnico pri tem dopisu. Ta dopis je ohranjen z žigom Državne osnovne šole Šmartno pri Litiji. Potrjuje pa dejstvo, da so učitelji že nekoč posvečali veliko pozornost vzgoji otrok in sodelovanju s starši.

Da je bil ta dopis v letu 1933 potreben, govori vsebina, vendar pa ni dvoma, da je ista vsebina dopisa potrebna tudi danes.

Hostnik Martin

PISMA BRALCEV

ODPRTO PISMO
PRESEDNIKU
VLADE
IN MINISTRU
ZA ZDRAVSTVO!

Pretesena ob zadnjih podatkih, ki se nanašajo na AIDS, Vaju pozivam, da razmislita o mojem predlogu; da bi vse državljane Slovenije obvezno testirali glede okužbe z virusom AIDS-a.

Odgovor, da bi bilo to predrago, najbrž ne bi vzdržal. Pred leti smo morali obvezno pristopiti k fluorografiranju vsaka štiri leta. Pozitivni uspehi teh akcij so nam znani.

Prosim, da se o tem predlogu razpravlja in čimprej ukrepa. Čakati in samo prešteti žrtve, ne smemo. Pri tem poudarjam, ne mislim vzpostaviti nekatrške geteizacije bolnikov z AIDS-om, marveč odkrivanje "zdravih" nosilcev bolezni, ki zaradi svoje nevednosti širijo smrtonosni virus.

Veri Hauptman

ALI NAJ POSTANEM
MAČJI GROBAR?

V neposredni bližini moje stanovanjske hiše stoji zidnica, last Jožeta Zavrla iz Gabrovke. Tako se tudi večkrat zadržuje v njej. Njegov hobi je lovstvo, za kar ima seveda tudi orožje. Prvič se je zgodilo pred dvema letoma in pol, ko mi je obstrelil hišnega mačka. Takoj zatem sem mačka odpeljal do svojega prijatelja, ker sem vedel da ima orožje, da bi žival pokončal, a se je tudi njemu zasmilila. Po zaslugi njegove žene je maček okrevljal in ostal pri njem in je danes pravi hišni lepoteč.

Letos je zima kar kmalu pokazala svoje zobe in tako se mački potikajo okoli stanovanjskih hiš in iščejo hrano, kar je razumljivo. Dne 23.11.1993 je ponovno počilo in to v popoldanskih urah, ko sem bil jaz odsoten. Naslednji dan zjutraj sem našel poginjeno mačko pred hišo, drugo mačko pa ranjeno in se je preplašena za tri dni nekam zavlekla. Po treh dneh se je muca vrnila, sestradana in izčrpana od bolečin in mi jo je uspelo tudi ujeti. Naprosil sem Slavka Zidarja, da je prišel in mačka pokončal, za kar se mu tudi zahvaljujem.

Vem, da selekcija mora biti, samo ne na tak način, kot jo izvaja Jože Zavrl; če strelja, naj pokonča do kraja in pospravi mačke za seboj, ne pa da bom jaz njegov mačji grobar. Vprašam ga kot izprašanega lovca, če lahko strelja v neposredni bližini stanovanjske hiše. Pregovor pravi, da je previdnost mati modrosti. To bi moral on še

posebno vedeti, kaj se je zgodilo prav njemu pred nekaj leti na lovu zaradi neprevidnosti, ko je dobil svinčene drobce v hrbet. Mislim, da ni bilo preveč prijetno, kakor tudi za mačke ne, pa čeprav so samo mačke.

Grebenc Venčeslav
Gabrovka 73a

NOVE OBČINE
ŽE STRAŠIJO

Ko so nekateri občani prejeli v podpis za okraj Litija so preplašeni spraševali in se jezili, da ne bodo nič podpisovali, češ da so to že nove občine.

Seveda niso! Okraj je le višja oblika združevanja, predvsem pa izpostava države na določenem področju. Slovenski krščanski demokrati gotovo želimo, da je okraj v Litiji in zato smo izvedli tudi potrebne aktivnosti. Drugo vprašanje pa je propaganda proti novim občinam, ki je v tem primeru zmedla slabo obveščene občane. Občani so gotovo sami sposobni presoditi ali je na določenem območju možno in primerno ustanoviti novo občino. Gotovo pa imajo pravico biti nepristransko informirani o teh zadevah. Zakon bo zahteval referendum, kar zagotavlja demokratično odločitev. To pa ne bo odločitev ene stranke. Da nebi govoril samo o razdruževanju je po zakonu prav tako možno združevanje občin. Problem je le v tem, da so dosedanje občine po vseh evropskih merilih prevelike in zato občanom niso blizu.

V letu 1994 se bo na ta

vprašanja potrebno že marsikaj odločiti. Zakone bodo sprejeli v parlamentu poslanci političnih strank. Na referendumu pa se bo moral odločiti vsak občan zase in za vse.

Hostnik Martin

IZVRŠNEMU SVETU
ODDELKU ZA
NOTRANJE ZADEVE
SKUPŠČINE
OBČINE LITIJA

Imamo zakon odtrgovini in ravnanju z orožjem in razstrelivom. Nekateri ga ne poznajo, nekateri pa ne skrbijo za izvajanje zakona. Pričakujem, da bo letos drugače. Ali pričakujem preveč?

Metanje petard kamorkoli, starejšim, otrokom, ali pod avtomobile, živalim, ... Da vse to spremlja prednovoletno veselje, objestnost enih in strah in ogorčenje drugih. Eden od rednih ohranjenih petardnih manevrov so "manevri pripadnikov bivše udbe in njihovih študentov" pred in okoli cerkva, pred, med in po polnočnici, ki se izvajajo z največjo nevarnostjo in predrznostjo.

Predlagam pristojnemu organu, da zagotovi mir ljudem na zemlji, tudi med polnočnico. Zainteresiranim pa svetujem, da denar za razstrelivo namenijo raje za invalide, Karitas ali Rdeči križ, naj se spomnijo ubogih sirot vojne v BiH. V skrajnem primeru "petardomanije" naj se pripravi ustrezno mesto za izvajanje teh manevrov, kjer nedolžni občani ne bodo prizadeti.

Hostnik Martin

PO ENOLETNEM IZVAJANJU
ZAKONA O SOCIALNEM VARSTVU

Novi zakon o socialnem varstvu, ki je stopil v veljavo novembra 1992, je prinesel kar nekaj sprememb na področju socialno varstvenih dajatev. Zakon o socialnem varstvu določa dve socialno varstveni dajatvi in sicer edini vir preživljanja in denarni dodatek.

Do edinega vira preživljanja je upravičena oseba, ki je starejša od 60 let (mlajša oseba mora dokazati nesposobnost za delo z mnenjem invalidske komisije), brez vseh dohodkov in premoženja in nima oseb, ki bi jo bile dolžne in sposobne preživljati. V letu 1993 je v Centru za socialno delo Litija to obliko stalne pomoči prejelo 31 upravičencev, pomoč pa od marca 1993 dalje znaša 15.000 SIT mesečno.

Vse več je upravičencev do denarnega dodatka. To je oblika pomoči, ki se dodeli posameznikom oz. družinam, ki si ne morejo zagotavljati sredstev za preživetje iz razlogov, na katere ne morejo sami vplivati. V teh primerih gre za brezposelne osebe, ki so prijavljene na zavodu za zaposlovanje kot aktivne iskalke zaposlitve in za posameznike in družine, katerih dohodek ne dosega višine dohodka, ki jo zakon določa kot raven preživetja in znaša:

- za odraslega posameznika 13.000 SIT,
- za dijake in študente 10.500 SIT,
- za osnovnošolske otroke 8.500 SIT in
- za predšolske otroke 7.250 SIT.

V letu 1993 je povprečno 270 upravičencev mesečno prejelo denarni dodatek in sicer je polovica upravičencev posameznikov, druga polovica so družine.

Poleg osnovnega denarnega dodatka je povprečno 48 upra-

vičencev prejelo še dodatek za plačilo najemnine za stanovanje. Maksimalna višina tega dodatka znaša 2.938,00 SIT.

Poudariti je treba, da denarni dodatek ne prejema samo brezposelne osebe, ampak je vse več družin, v katerih sta sicer oba roditelja zaposlena, vendar si družina zaradi nizkih osebnih prejemkov ne more zagotoviti socialne varnosti.

NOVOSTI IN
IZVAJANJE ZAKONA
O DRUŽINSKIH
PREJEMKIH

Sprejet je nov Zakon o družinskih prejemkih, objavljen v Ur.l. RS, št. 65/93 z dne 3.12.1993, ki stopi v veljavo 18.12.1993. Zakon ureja štiri materialne pravice s področja varstva matere, otroka in družine in sicer:

- otroški dodatek,
- pomoč za opremo novorojenca,
- starševski dodatek in
- denarno nadomestilo za čas porodniškega dopusta.

Bistvena novost vseh teh pravic je, da se bodo vse uveljavljale v Centrih za socialno delo.

Največje zanimanje gre otroškemu dodatku. Z njim se družini zagotovi dopolnilni prejemek za delno pokrivanje stroškov pri vzdrževanju otroka. Do 30.4.1994 se otroški dodatek dodeljuje in izplačuje po veljavnih kriterijih (43% povprečne plače v R Sloveniji za leto 1992).

Od 1.5.1994 dalje bodo veljali novi kriteriji za dodeljevanje otroškega dodatka, zato bodo morali vsi prejemniki do 31.3.1994 v Center za socialno delo Litija dostaviti vloge za ponovno ugotavljanje upravičenosti do otroškega dodatka, v katerih mora biti vpisan netto osebni dohodek, prejet za leto 1993.

Glede na to, da bo 1.5.1994 kriterij za dodelitev otroškega dodatka 50% povprečne plače v RS v letu 1993, se bo krog upravičencev povečal.

S 1.1.1996 se bo uveljavil univerzalni otroški dodatek, kar pomeni, da bo otroški dodatek dodeljen za vse otroke, višina pa se bo določila glede na otrokovo starost.

Pomoč za opremo novorojenca se zagotovi kot zavitek za novorojenca ali kot denarna pomoč. Pravico do te pomoči ima vsaka mati s stalnim bivališčem v R Sloveniji. Izbrano obliko pomoči (zavitek ali denarno pomoč) upravičenka uveljavlja od 1.1.1994 dalje pri Centru za socialno delo in sicer 60 dni pred predvidenim porodom oz. najkasneje 3 mesece po rojstvu otroka.

Starševski dodatek je denarna pomoč staršem ob in po rojstvu otroka. Pravico do starševskega dodatka ima vsaka mati, ki ne izpolnjuje pogojev za pravico do denarnega nadomestila za čas porodniškega dopusta, pod pogojem, da je državljanka R Slovenije in ima stalno bivališče v R Sloveniji. Upravičenka uveljavlja pravico do starševskega dodatka 60 dni pred predvidenim porodom v Centru za socialno delo.

Denarno nadomestilo za čas porodniškega dopusta obsega nadomestilo plače za čas dopusta ob rojstvu otroka, dopusta za nego in varstvo otroka ter daljšega dopusta za nego in varstvo otroka.

Pravico do denarnega nadomestila za čas porodniškega dopusta ima:

- mati, ki je po predpisih o zdravstvenem zavarovanju zavarovana za pravico do nadomestila za čas zadržanosti z dela pod pogojem, da je bila zavarovana pred dnevom nastopa porodniškega dopusta,
- mati, ki ji je med nosečnostjo oz. v času porodniškega dopusta prenehalo delovno razmerje brez njene volje ali krivde,
- oče otroka, druga oseba, ki neguje in varuje otroka in oseba, ki otroka vzame v nego in varstvo zaradi posvojitve.

Do 30.6.1994 se pravica do nadomestila za čas porodniškega dopusta zagotavlja na dosednji način, s 1.7.1994 pa se pristojnost urejanja nadomestila za čas porodniškega dopusta prenese na Centre za socialno delo.

Ker Zakon o družinskih prejemkih prinaša kar nekaj novosti, se za vse dodatne informacije o prejemkih lahko obračate na Center za socialno delo Litija, Parmova 9. Velja pa še enkrat poudariti, da se od 1.1.1994 dalje pomoč za opremo novorojenca in starševski dodatek ("porodniška za brezposelne matere") urejata na Centru za socialno delo, do 31.3.1994 pa morajo vsi prejemniki otroškega dodatka dostaviti vloge za ponovno ugotavljanje upravičenosti do otroškega dodatka.

Pripravili:

Danica Kolšek,
Saša Pegan,
Center za socialno delo Litija

IZVRŠNISVET SKUPŠČINE OBČINE LITIJA
objavlja na podlagi sklepa 93. seje, dne 6.12.1993

RAZPIS

ZA PRIDOBITEV MOŽNIH LOKACIJ ZA OBČINSKO DEPONIJU
KOMUNALNIH ODPADKOV

POGOJI:

- Zemljišče predvideno za gradnjo deponije mora meriti od 3 do 7 ha.
- Ravninski del terena mora meriti vsaj 0,5 ha ali več.
- Površina terena po zaprtju in sanaciji deponije bo 10 do 20 m dvignjena nad koto obstoječega terena in bo merila od 2 do 4 ha.
- Naselja in posamezne hiše morajo biti od predlagane lokacije oddaljeni najmanj 800 metrov, zaželeno pa je še vmesna naravna vizuelna pregrada.
- Lokacija ne sme biti na območju varstvenih pasov in naravnih rezervatov.
- V bližini predlagane lokacije naj bi bila že zgrajena infrastruktura (cesta, elektrika, telefon, vodovod, kanalizacija).

PONUDBA MORA VSEBOVATI:

- opis izpolnjevanja navedenih pogojev,
- opis izgleda predlagane lokacije,
- način dostopa in oddaljenosti od Litije,
- spisek parcelnih števil za predlagana zemljišča s podatki o lastništvu,
- pozitivne izjave lastnikov zemljišč, ki mejijo na predlagano območje,
- soglasje KS,

- soglasja naselij, prizadetih s predlagano lokacijo,
- predlog načina poravnave odškodnine (odkup, najem,...),
- višino odškodnine oz. odkupnine in
- podatke o predlagatelju.

Deponija bo namenjena deponiranju komunalnih odpadkov, ki se zbirajo na območju sedanje občine Litija. Obratovalna doba deponije bo približno 20 let. Dodatne informacije dobite na SO Litija, Oddelek za urejanje prostora, tel.: 881-211.

Ta razpis je namenjen zbiranju ponudb za možne lokacije občinske komunalne deponije in ne obvezuje IS SO Litija, da s katerikoli ponudnikom sklene pogodbo.

Stroške v zvezi s ponudbo nosi vsak predlagatelj sam in jih IS SO Litija ne bo poravnal.

Ponudbe pošljite v zaprtih ovojnica na naslov: IS SO LITIJA, Jerebova 14, Litija, s pripisom "NE ODPIRAJ - RAZPIS ZA DEPONIJU", do 28.2.1994. Upoštevali bomo samo popolne in pravilno poslano ponudbe!

Litija, 6.12.1993

Izvršni svet
Občine Litija

Kultura

RADIO TRBOVLJE

POSLEJ ODDAJA NA NOVI FREKVENCI

DOBER GLAS SEŽE V DEVETO VAS

V predzadnji številki Glasila občanov smo vam, spoštovani bralci, obljubili, da bomo tokrat nekoliko bolj podrobno spregovorili o programskih novostih Radia Trbovlje, ki po novem oddaja na frekvenci 98,1 Mhz.

Radio Trbovlje je začel s svojimi oddajami 3. avgusta 1965. leta. Ustanovile so ga občine Trbovlje, Zagorje in Hrastnik. S svojo slišnostjo pokriva predvsem revirje in je

doslej oddajal na 103.9 Mhz, kar je pravzaprav področje III. radijskega programa.

Sedaj, ko je dobil novo frekvenco, je radio razširil tudi čas oddajanja. Tako ga sedaj slišimo vsak dan od 6. ure zjutraj, pa vse tja do 19. ure. Ob sobotah in nedeljah pa od 8. do 19. ure.

Že zgodaj zjutraj nas trboveljski radio prebudi z nežno glasbo, vmes nam radijski delavci natresejo še kup novic in

zanimivosti. Ob prijetnem kramljanju nam tako pomagajo premagati spanec in nas pripraviti za nov delovni dan.

Naslednje ure so na radiu namenjene poročilom, raznim kontaktnim oddajam s področja gospodarstva, kulture in politike, sledijo športne oddaje, oddaje za mlade, ob sobotah in nedeljah pa tudi čestitke za poslušalce.

Posebno mesto zavzema v njihovem programu tudi oddaja Litijsko okence, ki je na sporedu vsak četrtek ob 18. uri. Z emitiranjem so začeli 7. februarja 1991, vodita jo Litijska Maja Sevljak in Gorazd Mavretič, novice zanjo pa pripravljajo Boris Žužek, Karolina Šušteršič, Stane Kokalj in še številni drugi sodelavci.

Z novo frekvenco je vodstvo Radia Trbovlje tudi to oddajo razširilo v pravi blok, ki se začne ob 16. uri in traja vse do 19. ure. Tako imamo Litijski na voljo kar precej možnosti, da se nas sliši. Radio Trbovlje, ki ima izredno

slišnost, vabi k sodelovanju nove sodelavce, delovne organizacije, podjetja in ustanove pa, da koristijo izredne možnosti za ekonomsko-propagandna sporočila in druge objave, ki so pomembne za vse občane.

Še na eno novost velja opozoriti. Pravzaprav to ni več novost, saj je na sporedu že kar nekaj časa. To so nedeljski popoldnevi na radiu Trbovlje, ki jih prav tako vodita Maja in Gorazd. Čestitke in pozdravi, ki prihajajo za to oddajo iz vseh koncev Slovenije, govori o tem, kako priljubljena je. Sicer pa tudi ni čudno, saj je v njej veliko dobre glasbe, ki jo obožujejo predvsem mladi, pa tudi za starejše se najde marsikaj zanimivega. Marsikomu pomaga preživljati dolgočasne popoldneve, ko je zunaj pusto vreme, v sobi je prijetno toplo, pa še radio igra.

Ne verjamete? Zavrtite kdaj gumb na 98,1 Mhz in se prepričajte!

J.S.

LITIJSKA LIPA NA VAČAH

Zadnje nedeljo v novembru je v dvorani na Vačah zapel moški pevski zbor Lipa iz Litijske, pridružil pa se jim je tudi mladinski pevski zbor vaške osnovne šole. Poslušalci so z navdušenim ploskanjem nagradili pevce in se jim tako zahvalili za lepo nedeljsko popoldne.

Koncert je organiziral Ivan Kolar, ki oba zbora tudi vodi. Za spremljavo s klavirjem je poskrbela Marjana Oblak, s kitaro pa Zvone Kolenc. Z recitacijami so nastopile tri sestire Kolenc. Občudovanje je zbužala najmlajša, desetletna Jana.

M.R.

TAMBURAŠKA SKUPINA V ŠMARTNEM

V Šmartnem pridno vadi tudi tamburaška skupina, ki ima v kraju že dolgoletno tradicijo. Šmarčani in okoličani so tudi v preteklosti radi segli po ljudskem instrumentu - tamburici in v skupini kaj lepega in spevnega zaigrali.

poldne, pa je olepšala jesen življenja mnogim stanovalcem Doma počitka TISJE v Črnem potoku s samostojnim koncertom.

Za prihodnost ima veliko lepih načrtov, zato vabi v svoje vrste vse, stare in mlade, ki si želijo igranja na ta

Maja in Gorazd za mikrofoni radia Trbovlje. Foto: K. Šušteršič

Nastop Tamburaške skupine Šmartno na "Veselem martinovanju" v Kulturnem domu Šmartno

Letos je ob praznovanju "Martinovega tridnevja" prvič nastopila v pomlajeni zasedbi in zaigrala tri venčke slovenskih narodnih pesmi v Kulturnem domu ob "Veselem martinovanju". V nedeljo, dne 12.12.1993 po-

nežni in prijetni ljudski instrument - tamburico. Vadimo vsak četrtek ob 19. uri v Osnovni šoli Šmartno - prizadevno nas vodi Marjan Janežič mlajši iz Šmartna.

Marjanca Vidic

ENAJSTO SREČANJE S PISATELJI KMETIŠKIH POVESTI PRI VALENTINU

Kje je to? Rada vam pojasnim. Domačija je v Zgornji Jevnici; mimo hiše vodi pot na Janče. Kraj se je včasih imenoval Mala noga, pri hiši pa pri Balantinu. Drugo leto bo praznovala dvestoletni jubilej, a je še vsa topla, vabeča in lepa. Tudi lastnik je skrben. Res ne živi v njej, a je kljub temu hiša in njena okolica urejena in očiščena, kot se spodobi za najstarejšo hišo v jevniški krajevni skupnosti. Vsi bi želeli, da bi še dolgo razkazovala lepo staro kmečko arhitekturo. Bojimo se, da lastnik Anton Jerant tega sam ne bo zmož. Kako bi mu pomagali?

Zaradi tega se je Kulturno umetniško društvo Jevnica odločilo, da z litijsko knjižnico in Zvezo kulturnih organizacij Litija pripravi srečanje prav v tej hiši.

Tako smo se zbrali na tem srečanju zadnje novembrske sobote, in sicer v prostorni "hiši" z veliko mizo, klopmi ob peči in stenah, starimi in novejšimi slikami v kotu ter na stenah. Za mizo so sedeli "ta boljši" - pisatelji, voditeljica srečanja Joža Konjar in "pomolčnica" Rosana Maček.

Vabljenih je bilo osem pisateljev in domačinka, ljudska

pesnica Ivanka Godec. Žal zaradi bolezni vseh ni bilo, vendar dovolj, da je bila hiša polna poslušalcev (30 stolov). Domači pevski zbor je pod vodstvom J. Eržena s pesmijo Slovenija srečanje začel, voditeljica pa je predstavila Anico Zidar, Minko Krvina, Jožeta Volariča in izrazila upanje, da morda Marija Nemanič še pride, saj ni sporočila, da je ne bo. Ni se zmotila. Čeprav je imela Marija dolgo pot, slabo vreme, je vendar prišla iz oddaljene Bele krajine.

Prva je spregovorila Anica Zidar. S preprosto lepo slovensko besedo je takoj našla stik s poslušalci. V nas je želela vzbuditi ljubezen do slovenske besede. Malemu prvošolčku je podarila dva izvoda časopisa, ki so ga izdelali njeni varovanci v literarni delavnici, Rosana pa je prebrala odlomek iz njegovega dela.

Za njo smo spoznali Minko Krvina; le-ta se po delu in življenju razlikuje od Zidarjeve. To smo lahko spoznali iz pesmi, ki nam jo je povedala pisateljica sama in iz odlomka, ki ga je predstavila Rosana.

G. Jože Volarič je bil nekdanji učitelj na šoli v Kranju, sedaj pa je upokojen, a redno "zapo-

slen" pri ustvarjanju različnih kiparskih del. Nekatera je tudi razstavil, prav tako slike svoje odsotne žene Zlate. Povedal je, kako ga vedno spremljata papir in svinčnik, da pravočasno zapiše dobro misel, ki mu pride na pamet - piše namreč aforizme.

In že je o svojih pesmih pripovedovala Ivanka Godec. Tudi nekaj njenih pesmi je prebrala Rosana, o mucini ženitvi pa Ivankina vnukinja Katja.

Tedaj je prišla Marija Nemanič. "Kdo pa so ti, tam notri?" je vprašala zaskrbljeno, meneč, da je že drugič zašla; prvič na cesti, sedaj pri ljudeh. Najbližji so jo hitro potolažili, da je vse prav, naj le vstopi in spregovori. Storila je tako in s

svojim nastopom razvedrila prisotne, ki bi jo še in še poslušali. Toda čas je neusmiljeno hitel in pevke pod vodstvom Nataše Šuštar so zaključile prireditev z lepo narodno, nekaj pa so jih zapele še vmes.

Voditeljica pogovora se je vsem zahvalila za sodelovanje in povedala, da bo nekaj knjig gostujočih pisateljev odslej tudi na voljo v jevniški knjižnici, kjer si jih bodo lahko izposodili. Predsednik KUD-a Jože Gorenc pa je vsem sodelujočim gostom izročil spominske vaze s cvetjem, darilo sponzorke M. Ostrež.

Vsi smo še nekaj časa poseleli in tako v družinskem vzdušju zaključili srečanje.

Eva Kovič

OBDAROVANJE

Stopili smo v mesec december, ki bi ga lahko poimenovali kar mesec praznikov. Nasploh je prazničen že vsak sedmi dan v tednu, ki ga pri nas označujemo z imenom nedelja. Šest dni preživimo delovno v svojem poklicnem delu, učenju in v vsestranskem naporu, sedmi dan zberemo svoje misli, osvežimo življenjskega duha v sebi ter se nekoliko posvetimo svojim prijetnim zanimanjem. V Svetem pismu je rečeno, da je Bog šest dni ustvarjal svet in človeka, sedmi dan pa je pogledal na vse narejeno in počival v veselju nad storjenim. Vsi ljudje imamo v teh besedah Svetega pisma izreden zgled, da uredimo svoje življenje. Potrebna sta nam tako delo kot počitek. Predvsem so nam potrebni tudi prazniki. Ne moremo brez primernega časa, v katerem se še na prav poseben način zavemo svojega dostojanstva, svoje človeške neponovljivosti, predvsem pa izrednih možnosti in zmožnosti, ki jih kot ljudje nosimo v sebi.

Vsak človek se lahko zaveda, da je kot on nenadomestljiv v tem svetu. Samo on lahko naredi mnogo dobrega - in če ga ne - vsa ta njegova dobrota ne bo doživela svojega rojstva.

Vsak praznik v večji ali manjši meri, oznanja dobroto v svetu in jo hkrati izva blja iz nas. V nas prebuja željo po pristni človečnosti.

Ko takole razmišljamo o praznikih, si sploh ne zatiskamo oči pred zlom, ki je v svetu in ki ga je tako veliko, morda celo v naši soseski, v naši neposredni bližini. Ne skrivamo se pred zlom, ki morda muči nas same, nas napada prav v našem največjem dostojanstvu - notranji svobodi. Vsi si želimo,

osvoboditi se vsega zla, kar ga je v nas. Mnogi ubirajo različna pota, pa noče iti. Mi sami smo nemočni. Prebiramo knjige o srečnem življenju. Iz njih se učimo raznih psiholoških metod, tuhtamo o sebi, kaj smo in kaj naj bi bili. Včasih nam uspe, včasih ne. Pogosto se čudimo, od kod v nas zloba in ne dobrota celo, ko gre za svoje najbližje!

Vse zlo, ki ga gledamo na televiziji, o katerem poslušamo na radiu, in o katerem prebiramo po časopisju, nam lahko ubija duha. Vendar so tu prazniki, ki nas opogumljajo, nam pogled dvigajo kvišku, nas prepričujejo, da naša dobrota ni proč vržen denar. Sporočajo nam osnovni zakon bivanja: dobrota zmaguje hudo!

Toliko zgledov iz življenja nam spričuje, da zlo vedno potegne krajši konec; zločinec se mora zagovarjati pred sodiščem, neurejeno življenje ogroža zdravje, lenoba pri učenju daje prosto pot slabim ocenam...

Ljudje naravnost pričakujemo zmago dobrega. Tako smo prvi december proglasili za dan upanja, da bi bil premagan Aids, kuga tega stoletja. Za otroke je dan poln pričakovanja sveti Miklavž. V živih podobah začutijo prepad med dobrim in zlom, ki ga ponazarjajo in udejanjajo na eni strani mali zlobni parkeljni in na drugi strani veliki dobri Miklavž.

Otroci se ne bojijo toliko hudobnih parkeljnov, ker se še bolj veselijo Miklavža. Skupaj z njimi podoživljajo lepoto praznika tudi njihovi starši. Vsak človek privoščiči prav svojemu otroku še posebej veselje. Sveti Miklavž na pretresljivo močan način izvablja iz staršev dobroto, ki obdaruje njihove otroke na skrit in neviden način. Na podoben tih način

se obdarujemo prijatelji, znanci, bratje in sestre...

Zdi se mi zelo pomemben ta tok dobrote, ki gre od enega človeka do drugega, in od tega zopet naprej do naslednjega. Kot nekakšna rdeča nit obdarovanja, ki pa na Miklavževo še posebej pride do izraza, je močna soodvisnost vseh nas ljudi. Marsikaj smo prejeli, in še prejemamo dan za dnem od drugih ljudi. Mati skuha kosilo za celo družino, oče poravnava finančne stroške cele družine... Bolj znamo z lahkim srcem dajati in hvaležno sprejemati, lepše nam je vsem skupaj.

Kadar komu nekaj damo ali mu storimo uslugo, gre za pravo obdarovanje, saj zraven dobrine pristavimo še del sebe - svojo naklonjenost, spoštovanje, ljubezen. Otroci to čutijo zelo močno. Veseli razkazujejo staršem dobroto, ki jim jih je prinesel Miklavž - ta dobri škof.

Obdarovanost tako niso le skupaj znešene stvari, ampak seže globoko v človekovo notranjost. Lahko jo označimo za našo najkrajšo pot do prisrčne človekove naklonjenosti; a je tudi zelo zahtevna in težka za tistega, ki se v njej ni že od mladosti izpopolnjeval. Veliko breme predstavlja obdarovanje za vse tiste, ki jih je že v najnežnejši mladosti premotil hrup parkeljnov, Miklavževa dobrota pa ostala nepojasnjena.

Na Zahodu se je bolj kot pri nas uveljavil Božiček. Za otroke je sličen Miklavžu, le da darila prinaša nekoliko kasneje, in prihaja vedno sam, brez spremstva, brez parkeljnov. Božiček nosi darila na božično noč. Prihaja med nas kot popoln dobrotnik brez vrinjenih zlih spremljevalcev. Zanj lahko rečemo, da je popoln verski simbol. Prav v noči, ko

Božiček prinaša darila pod božično drevesce ob jaslicah, se je rodil Jezus. Postal je človek, da bi obdaril ljudi. Njegov prihod nam je dar. Njegovo celotno oznanilo je mir. Zaradi tega otroka marsikje po svetu vsaj 25. decembra ni nasilja, ni vojne. Kakor sonce na ta dan zopet dobiva nazaj svojo moč, tako se zdi, da Bog dokončno zmaguje človekovo nasilje.

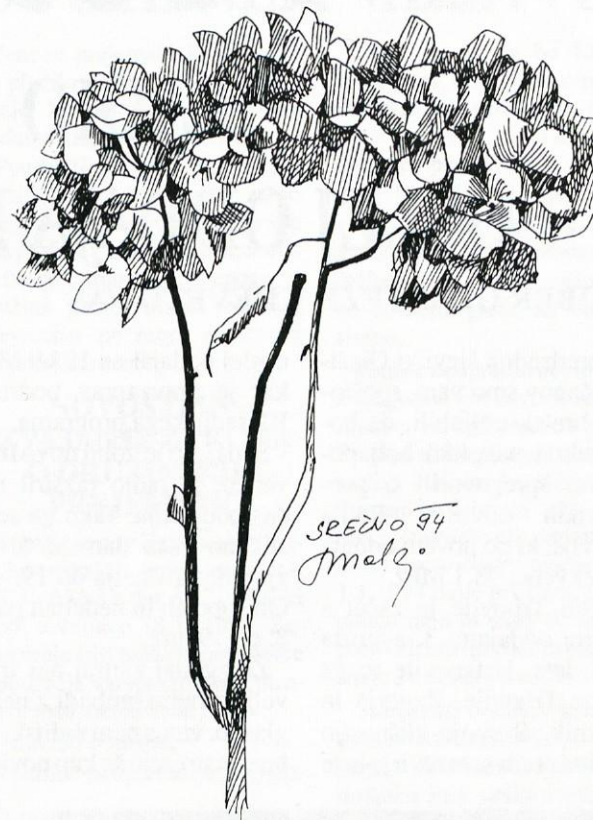
Iz božičnega praznika se je razvila široka ljudska misel omiru in slogi. Smisel za družinsko življenje se ob domačih jaslicah zopet zaiskri v naših srcih, saj smo vsi domači zbrani skupaj, morda po dolgem času. Prazniki nas povezujejo. Globoko božično sporočilo miru nas obdaruje s čistimi mislimi o človeški povezanosti.

V sklop decembrskih praznovanj sodi tudi tepežkanje na dan nedolžnih otrok in koledovanje ob Treh kraljih.

Vsa ta praznovanja so del nas samih. Kakor je potrebno, da se v vsaki umetniški spretnosti vadimo, tako je nujno, da v sebi odkrivamo in gojimo čut obdarovanosti. Toliko stvari nam je poudarjenih! Zakaj ne bi šlo v to zakladnico dobrotelnosti tudi nekaj od nas samih!? - Pa ne samo za naš najbližji družinski krog, ampak do vseh ljudi, ki jih opazimo v stiski. Potrebni smo se vaditi v dajanju. To je zahteva naše pristne človečnosti. Lahko bi zatrdil, da je to človekova nujna, ali smer tako do notranjega kot splošnega zdravja. Ko mislimo na druge, delamo hkrati zase, za svojo notranjo trdnost. Tako nam pravi srce, ki je občutljivo za vsako naše dejanje. Obdarovani smo z mnogimi rečmi, od mnogih ljudi. Kaj nam brani, da bi tudi mi obdarovali!?

P.O.

BOŽIČNA MOLITEV IN PROŠNJA!

Božič je zopet tu. Jezus se je rodil.

Božič. Oznanjam vam veliko veselje, ki bo za vse ljudstvo, nocoj se Vam je rodil v Davidovem mestu Kristus, Gospod. In to vam bodi znamenje. Našli boste dete v plenice povito in v jasli položeno.

Tamle prihajata - Jožef in Marija. Komaj ju opaziš med množico. Vem, zakaj je Jožef zaskrbljen. Vem tudi, da Marija čaka svojo uro. Odprla sta že skoraj vsa vrata. Prosila sta za prenočišče. Nič, nikjer nič. Za nju ni prostora. Na sredi ulice, brez vsega, brez pomoči. Marija ponavlja: Zgodi se mi po tvoji besedi. Kako je bil Jožef srečen, ko mu je bilo sporočeno: Jožef, ne boj se vzeti k sebi svoje zaročenke... Če je tista prikazen res bila od Boga, potem se mora najti nek izhod. Izhod se je našel! Šla sta iz mesta, na poljano, v štaljo! Pozneje bosta bežala v tujino pred zločinskimi tipom kralja Heroda, ki je prav takrat vladal in strahoval ljudstvo. Zakaj Jožefa in Marijo Bog pošilja v takšne težave?

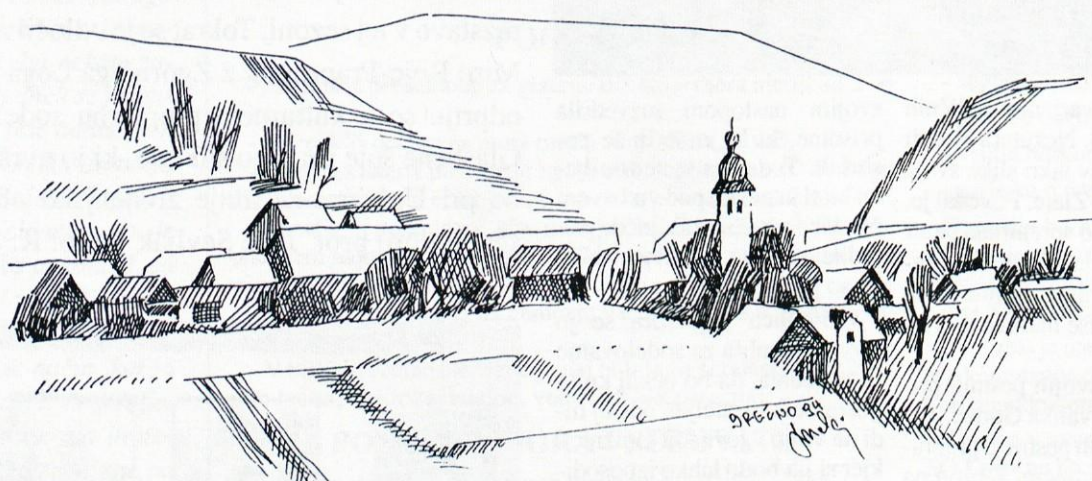
Poskušam razumeti. Ali bomo mi Bogu postavljali pogoje, kako je treba pomagati človeku pri reševanju neštetihih problemov. Načrtujem, oznanjam, razlagam, pišem, učim, vzgajam, svarim, vedno sem prepričan, da delam prav in po božji volji, pa gre vse drugače kot si zamišljam. Otroke učim, pa niso taki kot želim. Ljudje, celo verni, gredo svojo pot, načrti se uresničujejo čisto drugače, kot sem si jaz zamislil. Pa si mislim, to je zato, ker hočem po svoje. Kdo ve, kaj vse sta načrtovala Marija in Jožef za rojstvo, za detinstvo in mladost božjega Sina? Nič od tega se ni uresničilo. Le božjo voljo sta uresničila in človeški rod je bil odrešen.

Noben urnik, ki sem ga v začetku leta načrtoval z veroukarji ni obstal. Šola misli in dela drugače. Enkrat sem jo videl znotraj!

Še dolgo bom moral stati ob jaslicah, da bom vsaj malo razumel, kaj pomeni: biti vključen v božje načrte. Morda se bom kdaj naučil misliti in delati na božji valovni dolžnini. Velik in močan je človek takrat, ko je v zvezi z Bogom.

O, da bi se tega naučil že za božične praznike.

Tone Masnik, dekan

*Hvala Bogu iz višav,
ki nam sina je poslal.
Dal nam je, da vsi veseli
složno v miru bi živeli.*

*Dober večer vam voščim
vsem hišnim ljudem!
Nov let smo prinesli
od zdaj za naprej.*

Uredniški odbor Glasila občanov in Prelest, d.o.o.

BOŽIČ JE MED NAMI!

Božič je spet med nami. Bo letošnji sveti večer poln vere, miru in ljubezni. Ali ga bomo doživeli v tihoti družine? Prva sveta noč je prinesla mir. Mir vsem ljudem dobre volje. Danes toliko bolj želimo BOŽJI MIR VSEM SVETU, VSEM DRUŽINAM, VSAKEMU ČLOVEKU. JEZUS je s svojo ljubeznijo zgradil most, ne samo do Boga, ampak nam je dal zgled, da se mora most do Boga graditi najprej med ljudmi. Zaradi svojih grehov in napak zaradi strankarskih razprtij smo celo v tem času bolj oddaljeni drug od drugega kot zvezde od nas.

Zato ni brez pomena voščiti ljudem po stolpnicah, po blokkih, po kmečkih domovih, po prijaznih hišah, mir ljudem, ki so Bogu po volji. Naj vsi začutimo božjo ljubezen, kjerkoli prebivamo in delamo. Kadar bomo v Zasavju povezani v eno družino, bomo koristno živeli drug za drugega.

Tudi mi za svojo vsakdanjo srečo ne potrebujemo

razkošnih palač in obilje bogastva., potrebujemo duhovno prenovitev, ki bo dala Bogu, kar je božje-ga in človeku vsaj človeka vredno življenje. Bomo to začutili v prihodnjem letu, ko bo po vsej litijski dekaniji duhovna prenova? V vsaki župniji bo misijon. Bomo prenavo doživeli v spreobrnitvi svoje-ga življenja. Zato je potrebno, da milost božičnih praznikov izpopolni srce in dušo vsakega občana. Le s tem bomo cenili Očetovo ljubezen, ki nam jo daje v jaslicah po svojem Sinu Jezusu.

Naša moč, naše upanje je Kristus, Gospod. Z njim opogumljeni obhajamo božične praznike in veseli prestopimo prag novega leta.

Blagoslovljene božične praznike in srečno, zdravo, mirno novo leto želi vsem prebivalcem litijske občine v imenu vseh duhovnikov dekan

Tone Masnik.

ANKETA

PRIHAJAJO PRAZNIKI

Časi so se spremenili in božično - novoletni prazniki se vračajo v našo zavest in življenje v svoji stari obliki. Kaj mislijo o tem nekateri naši bralci in kako jih bodo preživeli, smo se vprašali v tej novoletni anketi.

Milojka Gradišek iz Litijske: "Božično-novoletnih praznikov ne bom proslavljala, ker delam v bolnišnici. S tem se moram sprijazniti sama kot tudi drugi doma."

Franci Lindner iz Litijske: "Za božič bom šel malo pogledat v cerkev, drugače pa bomo praznovali v prijetni družbi vrstnikov. Dolgčas nam ne bo."

Andreja Indof iz Litijske: "Oba praznika bom preživela doma, v družinskem krogu, kjer bomo pripravili vse potrebno, da se vidi, da so prazniki. Včasih smo tudi kam šli, zdaj pa je predrago. Saj bo tudi doma lepo, ko bomo vsi skupaj."

Marinka Koprivnikar iz Velikega Vrha: "Praznike bom preživela v službi kot skoraj vsako leto. Ker sem bila precej časa doma, bom morala kar potrpeti."

Andrej Derenčin iz Litijske: "Večino časa med prazniki bom preživel doma, kar mi je tudi všeč. Če bi imeli večje plače, bi šli tudi kam drugam. Drugače pa se mi ne zdi kaj dosti spremembe v primerjavi s prejšnjimi leti - le več se dogaja za otroke."

Pavla Špes iz Litijske: "Praznike bomo praznovali v družinskem krogu. Zelo mi je všeč, ker se spet praznuje božič. Praznovala sem ga tudi že prej in škoda, da ni že prej prišlo do te spremembe."

Vida Kramžar, foto: K. Šušteršič

Vam in vašim najbližjim voščimo vesele praznike in srečno novo leto

ABI d.o.o.

vodovodne instalacije
centralno ogrevanje elektroinstalacije
stavbno kleparstvo klima instalacije

LITIJA, Ljubljanska 14
Tel.: 881-236

Poslovni sistem Mercator, d.d., Ljubljana

Mercator-Golovec

trgovsko podjetje Ljubljana

MERCATOR NAJBOLJŠI SOSED

Potrošnikom
in poslovnim
partnerjem
voščimo vesele
božične praznike
in veliko dobrega
v novem letu

delavci Mercator-Golovec

KING d.o.o. LITIJA
prodajalna
VALVASOR ŠMARTNO

želi vsem občanom
vesele praznike in
srečno v letu 1994!

Vsem strankam, poslovnim
sodelavcem in občanom želimo vesel
božič ter srečno in uspešno novo leto.

GRAFEX

TISKARNA, ŠTAMPILJKE, NAPISI

A. & M. SEŠLAR - IZLAKE
Tel.: 0601-73-730, fax: 0601-74-110

lesna industrija litija

proizvodnja furnirja, žaganega lesa,
decimiranega lesa, ploskovnega pohištva in plastike

želi

*vsem občanom lepo praznovanje,
ter obilo uspeha v novem 1994. letu.*

Spoštovane občanke in občani!

Želimo vam lepo doživetje božičnih praznikov, dneva slovenske samostojnosti in veliko zdravja, sreče ter medsebojnega spoštovanja v letu 1994.

*Slovenska ljudska stranka
Podružnica Litija*

Predilnica Litija želi vsem svojim delavcem, upokojencem in ostalim občanom vesele božične praznike in srečno v novem letu 1994

Vsem sponzorjem kulturnih društev, samostojnim skupinam, obiskovalcem kulturnih prireditev in vsem bralcem Glasila občanov voščimo vesele božične praznike in uspešno novo leto 1994! Zahvaljujemo se tudi sponzorjem za pomoč.

Zveza kulturnih organizacij Litija

Vsem stalnim odjemalcem in ostalim bralcem Glasila občanov želimo vesele božične praznike ter srečno novo leto in se priporočamo tudi v prihodnje.

Čebelarstvo Remec, Ponoviče

Obrtnikom, njihovim družinskim članom in vsem občanom želimo ob božiču in novem letu veliko sreče in delovnih uspehov, obenem pa vsem tudi čestitke ob dnevu državnosti.

Obrtna zbornica Litija

OBRTNA ZBORNICA LITIJ

Obrtniki, člani Obrtne zbornice Litija naprošamo, da organizatorji različnih kulturnih, izobraževalnih, športnih, zabavnih in drugih prireditev ter srečanj svoje potrebe po finančni pomoči oziroma sponzoriranju v nadalje objavljajo v Glasilu občana ali na TV Litija in ne več z osebnimi obiski.

*Hvala za razumevanje.
Obrtniki OZ Litija*

Konzum

TRGOVINA Z MEŠANIM BLAGOM
MARIO CIVIDINI
61281 KRESNICE RIBČE 14
TEL. (061)877 050

*Voščim vesele božične praznike
ter srečno in uspešno 1994!*

VOŠČILO

Ob koncu leta je prilika, da pogledamo nazaj, predvsem pa naprej, v prihodnost, v NOVO LETO, ki je pred nami. Bog prav za vsakega načrtuje posebno življenjsko zgodbo. Želimo, da bi prav v vaše življenje posijalo sonce veselja in sreče. Vsem otrokom, mladim in starejšim želimo vesele božične praznike in srečno novo leto.

*Slovenski krščanski demokrati
Občinski odbor Litija*

mali OGLASI

Več akviziterjev zastopnikov dobi dobro plačano honorarno delo. Pokličite telefonsko številko 061/812-826.

Iščem instruktora za učenje klasične kitare. Star sem 10 let. Pokličite na telefonsko številko 882-241.

Hišo s štirisobnim stanovanjem, trgovskim lokalom in skladiščem (skupaj 202 m²), takoj vseljivo, prodam v Šmartnem pri Litiji. Ponudbe pod "Gotovina" ali telefon 061/15 92 696 od 19. do 21. ure.

Prodamo dvosobno stanovanje na Dobravi, velikost 48 m². Informacije na telefon 881-462.

FLOCTRADE

d.o.o.

Poslovalnica:
Ljubljanska 16
Litija

Podjetje

FLOCTRADE

nudi rent-a-car usluge po ugodnih cenah. Za daljše najeme nudimo poseben popust.

Jugo 45	2.170,00 SIT
Renault 5	4.420,00 SIT
Citroen AX	5.170,00 SIT
Mitsubishi Colt	6.200,00 SIT
Alfa Romeo 33	7.300,00 SIT
Golf GTI 16 V	7.500,00 SIT

Cene veljajo za dnevni najem. Informacije osebno ali po telefonu 061/881-173 vsak delavnik od 8. do 16. ure.

VABLJENI!

ŽENSKO IN MOŠKO

FRIZERSTVO

MAJDA BOLDIN,
Grbinska 2 Litija

Cenjenim strankam želimo vesele božične praznike ter srečno, zdravo in uspeha polno novo leto 1994, v želji, da nas tudi v prihodnjem letu obiščete.

Odprto: NON STOP od 7. do 19. ure,
v soboto od 7. do 12. ure

Telefon: (061) 881-155

Podjetje Lipra d.o.o. Litija želi vsem svojim cenjenim kupcem vesele božične praznike, v letu 1994 pa veliko osebne sreče, zdravja in zadovoljstva.

Tudi v prihajajočem letu se priporočamo za obisk, potrudili se bomo, da boste pri nas lahko kupili vse, kar potrebujete za vso družino.

Vsem občanom občine Litija čestitamo ob dnevu samostojnosti Republike Slovenije in želimo vesele božične praznike ter srečno in uspešno novo leto 1994.

*Socialistična stranka Slovenije
Odbor Litija*

300 LET PO VALVASORJU

SPOMINI NA VALVASORJA IN SLOVO V KRŠKEM

Valvasorju so postavili več spomenikov in drugih obeležij, ki spominjajo nanj. Med spomeniki so najbolj poznani: Ljubljani, pred gradom Bogenšperk, v Krškem in na trgu v Višnji gori.

PIŠE: IVAN GODEC

POŠTNA ZNAMKA

Pod naslovom "Priložnostna poštna znamka" 300-letnica izida knjige, Slava Vojvodine Kranjske, J.V. Valvasorja, so zapisali:

"Ob 300-letnici izida knjige "Slava Vojvodine Kranjske" avtorja Janeza Vajkarda Valvasorja (1641-1693) polihistorja, zgodovinarja, etnografa, topografa, risarja in bakroreza, ki vsebuje dragocene zgodovinske, geografske, topografske in etnografske podatke o vojvodini Kranjski, nekdanji pokrajini SR Slovenije, izdaja Skupnost jugoslovanskih PTT priložnostno znamko v vrednosti 300 din. Na znamki sta prikazana portret Janeza Vajkarda Valvasorja in grad Wagensperg (Bogenšperk) pri Litiji, kjer je bila Valvasorjeva grafična delavnica in tiskarna.

Likovna obdelava znamke: mag. Dimitrije Čudov, akademski slikar iz Beograda. Znamko so tiskali v Zavodu za izdelavo bankovcev v Beogradu in tehniški večbarvni ofseti in polah po 25 kosov."

Delovna organizacija "Jugomarketa" je dala v prodajo priložnostni ovitek in ovitek prve-

ga dne izdaje (FDC).

Slovenska pošta pripravlja svojo novo znamko ob spomenu tristoletnice smrti Janeza Vajkarda Valvasorja. Znamka bo izdana v letu 1993.

VALVASORJEVE PLAKETE

V občini Litija so podeljevali Valvasorjeve plakete enajst let. Začeli so 1980 leta. Namenjene so bile družbenim institucijam - posameznikom za nadpovprečne uspehe pri delu. V teh letih so dobili Valvasorjeve plakete delavci z naslednjih področij: izobraževanje 14, kultura 12, telesna kultura 10, raziskovanje 9, obnova gradu Bogenšperk 8, otroško varstvo 7, socialno varstvo 4 in zdravstvo 3. Skupaj je prejelo plakete 67 ljudi.

Plakete so podeljevali na podlagi Pravilnika o podeljevanju Valvasorjevih plaket v občini Litija. Te plakete je podeljeval Koordinacijski odbor za podeljevanje Valvasorjevih plaket pri Izobraževalni skupnosti občine Litija. Plaketo je izdelal Vladimir Stoviček - kipar in medaljer.

Plakete so prejeli:

1980: Eva Kovič, Marjan Oblak, Alojz Sluga, Avgust

Špat, Miha Vahen in Mitja Jelnikar

1981: Marijan Kokalj, Hine Lebinger, Tone Lebinger, Franc Vidic, Boris Žužek in Ladko Korošec

1982: Jože Sevljak, Jože Grošelj, Franc Veri Kolman, Albin Jesenšek, Franc Grošelj in Marjan Vidmar

1983: Danica Godec, Olga Primožič, Jožica Konjar, Tatjana Milinković, Milan Železnik in Miha Ogorevc

1984: Ivan Godec, OŠ Dušan Kveder - Tomaž Litija, Vinko Keržan, Franc Končar, Mila Grošelj in Lojzka Koritnik

1985: Harald Leopold, Mira Mahkovec, Martina Slimšek, Mari Merzel, Jože Dobravec in Tea Kolar-Jurkovec ter Bogdan Jurkovec

1986: Ivica Slabe, Marinka Vidgaj, Erna Blažič, Peter Svetik, Mile Gernedel in Anton Jan

1987: Rezka Gernedel, Jože Meglič, Ivan Boh, Ivan Fojkar, Jože Demovšek, Janez Kobal in Boris Kuhar

1988: Nada Pintar, Mojca Lebinger, Janez Izlakar, Anton Primožič, Gusti Grošelj, Zasavski rogisti in Republiška geodetska uprava

1989: Erna Šekli, Pavle Smo-

lej, Jože Eltrin, Davorin Vuga, Stane Pepelnak in Folklorna skupina Javorje

1990: Pevsko društvo Zvon, Olga Sinreih, Viktor Zupan, Berta Tršelič in Sandi Sitar

Po letu 1990 Valvasorjevih plaket niso več podeljevali.

VALVASORJEV DOM POD STOLOM, 1181 m

Dom stoji na terasi v južnem pobočju Belščice, ki je severozahodni del Stolovega masiva. Prvotno je na tem mestu stalo rudarsko upravno poslopje, ker so tu kopali železno rudo; pred prvo svetovno vojno je bila v njem nemško-avstrijska planinska postojanka; po vojni pa jo je prevzela kranjska podružnica SPD, ki jo je adaptirala in odprla 22. julija 1923; poimenovali so jo po Janezu Vajkardu Valvasorju (1641-1693), piscu, tiskarju in izdajatelju pomembnih del za slovensko kulturo; med drugim tudi obsežne topografije "Slava Vojvodine Kranjske". Malo pred drugo svetovno vojno je Kranjska podružnica SPD zgradila nov dom, ki so ga odprli 11. junija 1939. Partizani so 30. aprila 1943 dom požgali. Po osvoboditvi je pogorišče prevzelo PD Radovljica, ki je zgradilo nov velik dom in ga odprlo 6. junija 1954.

LJUBELJ

"Ljubelj je luknja, ki so jo napravili zgoraj na snežniku, tako da lahko skozi jahaš ali se pelješ. V tej luknji se ločita Kranjska in Koroška. Marsikdo, ki stoji pod goro, si ne bi mogel misliti, da drži čeznjo cesta, kajti neizmerno je strma in visoka, povrh še skalnata in porasla z bukovjem. Toda neutrudna pridnost izravna marsikaj hrupavega, ugladi marsikatero neuglajenost in napoti včasih celo neprehodnost samo na pravo pot. Ne glede na to, da je ta gora od zdavnaj bila zaradi višine nedostopna za vozove in konje, so

jo le privadili na pot, ki se vije okrog nje in gre celo miljo po kačje navzgor. Na mnogih krajih je vsekana ali vdelana v skale, ponekod pa je podzidana.

Pred nekaj leti sem bilj voljan, da bi spodaj ob vznožju napravil luknjo, tako veliko kakor zgoraj, ki bi se skozi dalo jahati in voziti. Sem jo tudi že zmeril. Šlo bi pri Sv. Ani v goro, ven pa bi prišla na drugi strani pri Sv. Lenartu in bi držala čisto naravnost od vhoda do izhoda. Toda contagion ali kuga, ki je nastala takrat na Dunaju, je to onemogočila. Zahteval sem namreč od nj. ces. veličanstva za trud in stroške večno prevoznino poleg določenega prispevka, a to se v žalostnih in tesnobnih kužnih časih ni dalo doseči. Bilo bi splošno koristno delo in vsakomur znatno v pomoč, ker je treba vsako leto precej izdati za popravilo te ceste, a pozimi obteči tam mnogo ljudi, kadar se trgajo plazovi, t.j. kadar se zgoraj sneg proži in drsi navzdol. Čez goro sta dve miljji hoda, ena gor, druga dol; tako pa bi bilo skozi goro le pol četrti milje..."

Več kot tristoletna ideja Valvasorja je uresničena. Na konjih je tvoril svoje in druge rokopiše na Nemško po tako napornih poteh, nazaj natiskane knjige. Na misel mu je prišlo, da bi kazalo goro prevrtati. Sedanji zelo prometni predor skozi goro, ki je sicer izgrajen malo nižje, kot si ga je nekoč zamislil Valvasor, vendarle potrjuje pronicljivost prvega avtorja. To, da nov čas prinaša nove rešitve, tudi pri takšnih vprašanih dokazuje in potrjuje nove gradbene rešitve. Karavanški predor je eden trdnih dokazov.

SLOVO V KRŠKEM

Krško

"Ime Krško zajema tako mesto in grad in ga je temu kraju dala reka Krka, ki se eno miljo od tod izteka v Savo... Mesto leži na Dolenjskem ob Savi pod

visokim hribom, enajst milj od Ljubljane; precej nad mestom je na hribu grad. Tako je mesto na prijetnem kraju in zlasti zaradi omenjene reke ogleda vredno, ker plovejo tod ladje vedno gor in dol in tu tudi pristajajo. Na gričku pred mestom so tla posuta s samimi vinogradi. Brž ko prideš iz mesta, pa se griči izgube ter se razprostira lepo, ravno in široko polje, splošno Krško polje imenovano. Za obdelavo je preimnitno..."

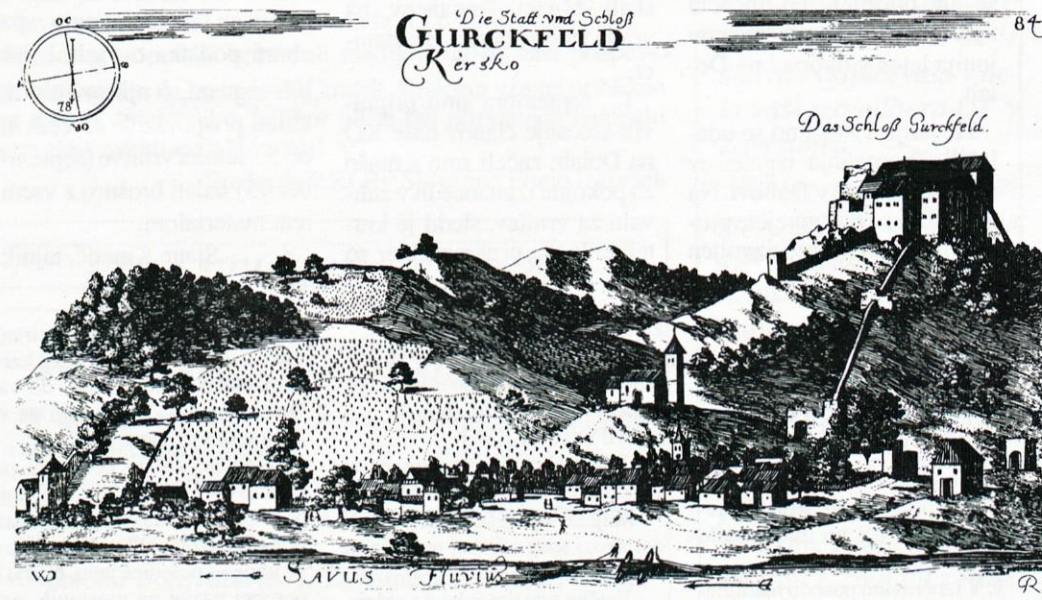
... Da je tu nekoč bilo prav veliko mesto, jasno razbereš iz mnogih starin, ki jih eno miljo daleč najdeš v zemlji, tako star rimski in povečini poganski denar, ki sem ga sam nekaj tisoč kosov dobil, prav tako velike kamne z napisi, zajetne kamnitne stebre, popisane s spominskimi napisi, in kar je še drugih takih ostankov starega veka..."

... Nekoč so se po tem kraju pisali njegovi lastniki, gospodje Krški, in so imeli pred mnogimi leti nekaj časa v posesti grad kot svojo dedovino, obenem pa tudi gospostvo Krško..."

Po slovesu od knjig in Bogenšperka je Valvasorjevo življenje v Krškem hitro ugasnilo. Sedaj spominja nanj spomenik pred hišo, kjer je nazadnje živel. Spomenik je delo kiparja Vladimira Štovička. Hiša na Valvasorjevem nabrežju št. 4 še živi svoje starčevsko življenje, vendar počasi umira. Krčani so imeli in še imajo načrte, kaj z njo, a čas hitro teče.

Po 300 letih seveda ne kaže žalovati za pokojnikom, je pa prav, da se poklonimo njegovemu spomenu. Navsezadnje pa je zgodovina učiteljica novim generacijam in delež Valvasorja pri tem je nam Slovincem velik.

S tem prispevkom zaključujem feljton. Hvala vsakomur, ki mi je s kritično besedo ali pohvalo povedal, da ga je bral.

ZAKLJUČEN NABOR V OBČINI LITJA

V jesenskem delu letošnjega leta je naborna komisija v občini Litija uspešno zaključila nabor oz. "štel'ngo" (po starem ljudskem izročilu). Nabor je bil izvršen v dveh delih: spomladanski v mesecu juniju in jesenski 17. novembra za generacijo fantov letnika 1975.

Naborniki so predhodno opravili zdravniške in druge

preglede, zaradi ocenjevanja zdravstvene sposobnosti za vojaško službo. Naborna komisija pa jim je, na podlagi vseh zbranih podatkov, določila rod, službo in vojaško evidenčno dolžnost, za katero naj bi se usposobili med služenjem vojaškega roka. Komisija je upoštevala tudi želje nabornikov, v kolikor je bilo to mogoče. K naboru so pristopili vsi

povabljeni naborniki. Željo po civilnem služenju pa v letu 1993 ni izrazil noben nabornik v občini.

Zdravstvena sposobnost nabornikov je bila zadovoljiva, čeprav je naborna komisija ugotovila, na podlagi ocen zdravstvene sposobnosti, da se le-ta slabša v primerjavi s preteklimi leti. Tako je bilo le 18,7% nabornikov ocenjenih z

najboljšo oceno zdravstvene sposobnosti, to je 1, kar pomeni stanje brez znakov organskih motenj z dobro fizično močjo in maksimalno oceno emocionalne stabilnosti ter intelektualne sposobnosti.

Glede na oceno zdravstvene sposobnosti je bilo v obdobju od 1987 do 1993 za vojaško službo sposobnih:

v letu 1987 91,3% nabornikov, v letu 1988 88% nabornikov, v letu 1989 93% nabornikov, v letu 1990 86,2% nabornikov, v letu 1991 91,3% nabornikov, v letu 1992 88,8% nabornikov, v letu 1993 85,6% nabornikov.

Naborniki, ki so v tem letu opravili nabor, bodo na služenje vojaškega roka poslani v na-

slednjem letu oz. po končanem šolanju.

Oddelek za obrambne zadeve

IZLET V NEZNANO

Društvo upokojencev Litija se lepo zahvaljuje vsem podjetnikom, gostincem, trgovcem in posameznikom, ki ste podarili dobitke za organiziranje srečolova na tradicionalnem izletu v NEZNANO. Izlet v Belo krajino je lepo uspel, kljub temu, da nam vreme ni bilo posebno naklonjeno.

Obenem vabimo vse upokojenke in upokojence, ki še niste člani našega društva, da se nam pridružite. Veselite se lahko sodelovanja v raznih športnih sekcijah, v pevskem zboru ali na izletih, ki jih organiziramo skoraj vsak mesec. Zglasite se v naši društveni pisarni v Litiji, Jerebova 3, ob ponedeljkih, sredah in petkih od 8. do 11. ure.

Vsem želimo zdravo in srečno novo leto 1994.

Društvo upokojencev Litija

VABILO

Gasilsko društvo Litija vabi na Ljubljansko cesto 10 vse mlajše interesente, ki imajo voljo in željo, da postanejo gasilci. Prav tako vabimo posameznike, ki imajo izpit B, A ali C kategorije.

Biti gasilec, je zelo častno in koristno delo v naši družbi.

Vsem občankam in občanom želimo srečne in vesele bližajoče se praznike.

Gasilsko društvo Litija

CENE DIMNIKARSKIH STORITEV

Na 92. seji Izvršnega sveta občine Litija, dne 25.11.1993 je bil sprejet nov cenik dimnikarskih storitev.

V cenah storitev je vključen 5% prometni davek. Nove cene se uporabljajo od 1.12.1993.

Primeri obračunavanja posameznih sklopov dimnikarskih storitev na območju občine Litija po novih cenah:

Redno mehansko čiščenje:

navadni dimnik	310,00 SIT
iztočnica	300,00 SIT
mali štedilnik	310,00 SIT
dimovod	230,00 SIT

skupaj	1.150,00 SIT
navadni dimnik	310,00 SIT
iztočnica	300,00 SIT
veliki štedilnik	700,00 SIT
dimovod	230,00 SIT

skupaj	1.540,00 SIT
navadni dimnik	310,00 SIT
dimnik od krušne peči	380,00 SIT
2 iztočnici	600,00 SIT
kmečka peč	310,00 SIT
štedilnik	310,00 SIT

skupaj	1.910,00 SIT
navadni dimnik	310,00 SIT
iztočnica	300,00 SIT
etažna CKN	470,00 SIT
dimovod	230,00 SIT

skupaj	1.310,00 SIT
navadni dimnik od CKN	380,00 SIT
iztočnica	300,00 SIT
CKN od 60 do 150 kW	940,00 SIT
dimovod	500,00 SIT

skupaj 2.120,00 SIT

Pri ogrevalnih sistemih (CKN), kurjenih na tekoče ali plinasto gorivo, se osnovna cena poveča za 50%.

Kontrolni pregledi se obračunavajo 50% od vrednosti storitve mehanskega čiščenja.

Oddelek za urejanje prostora

BOGATA DEJAVNOST UPOKOJENCEV

Letošnji, že 7. teden upokojencev občine Litija, je lepo uspel. Posamezne dejavnosti so potekale skoraj vse leto. Tako so v Gabrovki organizirali pohod na Javorski Pil in proslavili svojo 40-letnico društva. Litijski upokojenci so izvedli planinski izlet na Ostrež, Šmarčani pa na Javorje. Balinarji so imeli svoje turnirje v Jevnici pod pokroviteljstvom KS in tamkajšnjih obrtnikov, za organizacijo pa so poskrbeli jevniški upokojenci.

Večina prireditev, kulturnih, športnih in rekreacijskih, se je zvrstila v drugi polovici septembra; pohodniki in planinci so se srečali na Slivni, strelci in strelke so se pomerili na strelišču v Šmartnem, trimski kolesarji so imeli svoj cilj v Jevnici, žagarji in sekači so tekmovali na Dolah, odpa-

dli pa sta tekmovali koscevi, grabljic in ribičev, in sicer zaradi suše in slabega vremena. Kot nadomestilo smo organizirali uspel izlet na Veliko planino.

Svečan je bil zaključek v kresniški športni dvorani. Leto je bila skoraj premajhna, da bi lahko sprejela vse udeležence. Razstavo ročnih del si je ogledalo nad 300 obiskovalcev, na zaključni prireditvi pa so se izkazali domači upokojenci, ki so pripravili pester kulturni program, kot tudi Jevničani, ki so pomagali pri organizaciji in pripravi domačih dobrot. Ob prijetni glasbi se je srečanje zavleklo pozno v noč.

Da nam je vse to uspelo, se moramo najprej zahvaliti vodstvu DU, sponzorjem in KS Jevnica, Kresnice in Ribče, Strelski družini Šmar-

tno, Športnemu društvu Jevnica, kresniškimi upokojenkam ter vsem, ki so kakorkoli pomagali pri izvedbi posameznih nalog. Hvala tudi Zvezi DU občine Litija; ti uspehi naj nam bodo vodilo za naprej.

Leto, ki se izteka, upokojencem ni bilo naklonjeno, saj so pokojnine zdrsile izpod z zakonom določene meje, odpadli so poročniki, zdravstveno varstvo je bilo okrnjeno. Želim, da bi prihajajoče leto bilo prijetnejše, z upanjem na boljše čase za vse državljane Slovenije.

Vsem upokojencem ter invalidom in vsem občanom želim trdno zdravje, dobro poučutje in boljše socialno varnost v letu 1994.

Stane Upelj

OB PRVI OBLETNICI DELOVANJA KO DIS DOLE PRI LITJI

20.12.1993 bo preteklo eno leto, kar smo na Dolah ustanovili Krajevno organizacijo Društva izgnancev Slovenije. V tem času so se včlanili skoraj vsi krajanje, ki so bili med II. svetovno vojno izgnani v Nemčijo ali so bežali pred izgnanstvom, nekaj pa je tudi svojcev nekdanjih izgnancev. Trenutno šteje KO 137 članov.

Ker se članstvo pokriva z Društvom upokojencev in Krajevno organizacijo RK, sodelujemo z obema organizacijama v kraju. Prvič smo se jim pridružili na občnem zboru in družabnem srečanju junija letos v dvorani na Dolah.

11. julija 1993 smo se udeležili Zborovanja izgnancev iz vse Slovenije v Dobovi. Na skupščini so bile sprejete programske smernice, izvoljen

nov upravni odbor in sprejet statut Društva izgnancev Slovenije. Na prireditvi s kulturnim programom je bil predstavljen zbornik IZGNANCI, kjer je problematika izgnanstva obdelana z zgodovinskega vidika, sledijo pričevanja izgnancev, nekaj pa je tudi leposlovja. Izgnance je nagovoril tudi predsednik Republike Slovenije g. Milan Kučan in obljubil več pomoči državnih organov pri reševanju nerešenih problemov društva in njegovih članov.

Na poti v Dobovo smo obiskali Muzej izgnancev na gradu Rajhenburg v Brestanici.

12. septembra smo pripravili srečanje članov naše KO na Dolah; začeli smo z mašo za pokojne izgnance in v zahvalo za vrnitev, sledil je kratak kulturni program, kjer so

sodelovali člani KUD in mladi glasbeniki, večina članov je dobila izkaznice, informirani so bili o delovanju organov društva, katerih delo redno spremljamo. Srečanja se je udeležil tudi član Upravnega odbora občine, g. Janez Majcen, ki nam je podal najnovejšo informacijo o delovanju društva.

Po skromni pogostitvi smo nadaljevali z družabnim srečanjem ob zvokih dua Vresk.

Zbrani so vsi podatki o naših članih, izdane so vse izkaznice. Nameravamo pa zbrati podatke o vseh, ki so bili izgnani, o njihovi usodi, zbrati prispevke še živčih in ob 50-letnici vrnitve (september 95) izdati brošuro z vsem tem materialom.

Stane Kmetič, tajnik

JESEN - PRIŽGITE LUČI!

Jesen je lepa, a je lahko tudi nevarna. Dan se krajša in z njim tudi ure dobre vidljivosti. (Dobra vidljivost pomeni jasno razločevanje vseh udeležencev prometa v naselju na razdalji 100 m in izven naselja na razdalji 200 m). Dobra vidljivost je osnovni pogoj za varen promet.

Na evropskih cestah je že nekaj let "moderno" voziti s prižganimi lučmi tudi podnevi, da ne govorimo o skandinavskih državah, od koder je prišla ta zamisel, saj je pri njih to že povsem običajno, na Poljskem pa prižgane luči celo zahteva najnovejši prometni zakon.

Nekatere naprednejše avtomobilske tovarne (npr. Volvo) so že priredile izdelavo vozil tako, da se z vžigom motorja samodejno prižgejo tudi žarometi.

Za kaj pravzaprav gre?

Mnogo prometnih nezgod se pripeti, ker voznik med prehitvanjem ne opazi pravočasno vozila, ki mu pelje nasproti, mnogo pa tudi zaradi pešca, ki stopi na cesto, ker ni videl avtomobila, ki se mu bliža skozi somrak, in drug drugega opazita šele, ko je že prepozno. Ne gre torej za vidljivost, saj s prižganimi lučmi v redki megli, rahlem dežju ali prvem somraku ne boste čisto nič bolje videli, boste pa zato mnogo bolj vidni. Ostali udeleženci v prometu vas bodo veliko prej opazili, kot tudi vi prej opazite vozila, ki imajo prižgane luči.

Še posebej morate paziti na svojo vidnost, če ste lastnik vozila svetle, nekričeče barve (bela, orker, zelena) ali izrazito temne barve

(grafitna, črna in nove temne kovinske barve). Nikar ne zamenjajte barve - prižgite luči!

Varčevanje z lučmi v prometu je edino varčevanje, ki ni upravičeno, se ne izplača in je celo nevarno. Električna v avtomobilu je daleč najcenejši vir električne energije (akumulator v brezhibnem sistemu lahko služi leta in leta) in porabe nam ni treba plačevati s položnicami.

Po podatkih Sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu smo v Sloveniji glede zavesti o pomenu vidnosti za varen promet še daleč od razvitega sveta. Pri nas le 20 do 30% voznikov vozi s prižganimi lučmi tudi podnevi, nekateri pa se nanje spomnijo šele, ko že sami ne vidijo več dobro.

Zapomnimo si: Prižgane luči - večja varnost.

Naši nasveti:

1. Zvežite prižganje luči z vžigom motorja in
  - sosedje bodo videli, da ste voznik, ki sledi napredku,
  - storili boste velik korak k varnejšemu odvijanju prometa.
2. Redno pregledujte luči. Vse morajo delovati brezhibno. Če z dometom žarometov niste zadovoljni (starejša vozila), se posvetujte s strokovnjakom. Morda bi se jih dalo zamenjati.

3. Posebne luči za osvetljevanje vozišča v megli (meglenke) so dragocen dodatek za vožnjo v naših krajih. Razmislite o nakupu.

JESEN - SPOLZKO VOZIŠČE

Dež. Prve dežne kaplje po daljšem suhem obdobju se sprimejo s cestnim prahom, olji in ostanki gum v izredno drsno plast, ki je lahko spolzka kot poledica.

Dolgotrajno deževje onemogoča sprotno odtekanje vode z vozišča, pojavijo se luže, ki ob večjem obsegu lahko povzročijo, da avto "zaplava", še posebej ob večji (nepripravljeni) hitrosti, ker gume ne morejo sprosti iztisniti vse vode.

Deževje napolni tudi udarne jame, ki jih zato ne opazimo pravočasno. Če vanje zapeljemo z večjo hitrostjo, lahko močno poškodujemo avto.

Nasvet: Zmanjšajte hitrost!

Megla. Megla ni na srečo nič drugega kot zmanjšana vidljivost, zato:

- če jih imate, prižgite še meglenke,
- povečajte varnostno razdaljo,
- nikar ne prehitujte,
- za orientacijo ne vozite po sredinski črti, to morda na nasprotnem pasu počne kakšen drug ne-spameten voznik,
- ne zanašajte se slepo na luči vozila, ki vozi pred vami, da se ne znajdete v kakšnem jarku ali celo garaži,
- če se vam vozilo v megli pokvari, poleg luči prižgite še štiri smernike, s potniki vred zapustite

vozilo in odnesite varnostni trikotnik daleč nazaj.

Nasvet: Zmanjšajte hitrost!

ZIMA - PRIPRAVIMO VOZILU

Ob stalnem zniževanju dnevnih temperatur in snega obetajoči vremenski napovedi bo treba vozilo pripraviti na zimo:

1. V izravnalno posodo hladilnega sistema natočite ustrezno tekočino, ki ne bo zmrznila ob nizkih temperaturah.
  2. V posodo za pranje vetrobranskega in zadnjega stekla natočite tekočino, ki ne bo zmrznila.
  3. Pripravite si strgalko za led, poiščite sprej za odmrznitev ključavnice.
  4. Tlak v gumah povečajte za 0,2 bara, če pa boste vozilo otovorili, ga povečajte za 0,4 bara. Če je mogoče, polnite hladne gume. Pri nizkem tlaku se gume hitreje izrabijo, poraba goriva se poveča in lega vozila na vozišču se poslabša. Kaj sodi k opremi osebnega vozila?
- OBVEZNO. Zimske gume (radialne) vsaj na pogonskih kolesih ali ostale vrste gum + verige na pogonskih kolesih. Najmanjša globina profila gum, ki še šteje za

zimsko opremo, je 4 mm.

Vozila s pogonom na vsa štiri kolesa (4 WD) morajo imeti le gume z zimskim profilom.

PRIPOROČLJIVO

- Poleg zimskih gum imejte za vsak primer pripravljene še verige.

- Majhna lopata lahko olajša prodor skozi sneg ali vsaj montiranje verige.

- Vrečka s peskom bo na zglajenem snegu ali ledu v veliko pomoč.

- Polna posoda goriva bo omogočila gretje v zastoju.

- Odeja bo v zastoju grela otroke.

- Baterijska ali akumulatorska svetilka.

- Električni kabel za vžig s pomočjo drugega akumulatorja.

ZIMA - TEŽJE VOZNE RAZMERE

Preden se odpravite na vožnjo v zimskih razmerah, pomislite, kdaj ste jih zaradi številnih zelenih zim sploh nazadnje doživeli. Posebej še pazite, če ste "novopečeni" voznik, ki je učenje vožnje in izpit opravil spomladi ali poleti in se z zimo še niste srečali.

Sneg. Očistite z vozila ves sneg in led. "Kapa" na strehi in pokrovu motorja vozilu popolnoma spre-

meni vozne lastnosti (zaviranje, pot ustavljanja), še najmanj, kar se vam lahko zgodi, pa je, da vam "kapa" med vožnjo zgrmi na vetrobransko steklo.

Poledica. Žal jo ponavadi prej čutimo kot vidimo. Bodite pozorni na tih, zamolkel zvok gum in pazite na "lahkotnost" volana, ki več ne uboga - poledica je tu. Nanjo še posebej pazite na mostovih, nadvozih, viaduktih, cestah ob rekah, skozi gozdove in ostalih senčnih legah, saj se tu poledica lahko pojavi tudi ob temperaturi zraka do +5 stopinj.

Nasveti:
 - Zmanjšajte hitrost.
 - Blago ravnajte z volanom in pedalom za plin.
 - Zavoro uporabite le v najnужnejših primerih.
SREČNO VOŽNJO!
 Inštruktorji avtošole AMTK Litija

NIŽJI GASILSKI ČASTNIKI - NOVA PRIDOBITEV GD V OBČINI

Občinska gasilska zveza Liti-ja je na željo članov gasilskih društev in po letnem programu strokovnega izobraževanja kadrov v gasilskih društvih v občini Litija organizirala in izvedla tečaj za nižje gasilske častnike s soglasjem Gasilske zveze Slovenije. Tečaj se je izvedel v prostorih gasilskega doma Šmartno pri Litiji.

Na razpis strokovnega izobraževanja za pridobitev naziva nižji gasilski častnik so gasilska društva prijavila precejšnje število kandidatov, ki so izpolnjevali pogoje razpisa, vendar se jih je po obveznem preiskusu znanja iz gasilskih veščin samo 41 odločilo, da bodo opravili omenjeni tečaj. Povdariti moramo, da se je tečaj izvajal v večernih urah med tednom in v dopoldanskem času v soboto in nedeljo en mesec in pol v času od 9.11. do 12.12.1993.

Dne 12. decembra, drugo nedeljo v mesecu, ni bilo 35 tečajnikov nič kaj zgornjih, preden so pristopili pred izpitno komisijo (6 tečajnikov je pre-

nehalo obiskovati tečaj). Vložen trud, izgubljene ure, skrbi in trema pred izpitno komisijo so bili pozabljeni ob razglasitvi rezultatov.

Gasilska društva v naši občini so bogatejša za 35 nižjih gasilskih častnikov in to v GD Dole, Jablanica, Jevnica, Litija, Polšnik, Ribče, Šmartno, Štangarske Poljane in Vače.

Vse novo usposobljene nižje gasilske častnike čaka v njihovi gasilski organizaciji novo, odgovornejše delo, za katerega so se prostovoljno opredelili in tudi usposobili, zavedajoč se zahtevnosti reševanja in uporabe moderne tehnike pri preventivnem kot operativnem delu reševanja.

Želja štaba operative OGZ Litija pa je, da bi tudi v ostalih gasilskih društvih, v katerih nimajo dovolj strokovnega vodstvenega kadra, v letu 1994, ko se bo ponovno izvedlo omenjeno usposabljanje gasilskega kadra, v čim večjem številu napotili svoje člane na tečaj.

OGZ Litija

IGNORANCA DO RAZLAŠČENCEV BREZ PRIMERE

Predstavniki razlaščencev smo se z dopisom od 11.11.1993 obrnili tudi na Državni svet Republike Slovenije, ki nas je sprejel dne 8.12.1993 in uvrstil na 6. točko dnevnega reda "zahtevo Združenja lastnikov razlaščenega premoženja Slovenije za dopolnitev Zakona o Slovenskem odškodninskem skladu", po kateri naj bi za obveznice tega sklada jamčila Republika Slovenija.

Dve predstavnici razlaščencev sta že po intuiciji ugotovili, da bo za nas časa zmanjkalo, zaradi česar sta sejo zapustili predčasno.

Ko smo ostali štirje predstavniki razlaščencev po treh urah dočakali svojo točko dnevnega reda, je večina članov Komisije za gospodarstvo Državnega sveta RS sejo zapustila, predsedujoči pa nam je odredil dve minuti časa. Za tem je odločil, da bo Državni svet počakal na mnenje vlade RS o tem vprašanju.

Glede na pripombe nekaterih medijev, da so naši prispevki predolgi, upam, da bo ta dovolj kratek. Bralcem vzame približno dve minuti, torej toliko, kolikor jih je DS pripravljen nameniti vsem slovenskim razlaščencem!

Predsednik ZLRP Slovenije Franc Izgoršek

IZ MATIČNE SLUŽBE

ROJSTVA, POROKE, SMRTI

V mesecu novembru se je na območju občine Litija rodilo 7 dečkov in 6 deklic.

Na gradu Bogenšperk se je poročilo 16 parov med njimi: Vidgaj Milan, voznik-mehanic iz Sevnega in Globokar Martina, delavka iz Zagradca

Doblekar Boris, delavec iz Zavrstnika in Pinoza Martina, delavka iz Tenetiš

Umrli v mesecu novembru:

Sebanc Ida, stara 34 let iz Litije, Merčon Ivan, star 65 let iz Litije, Razoršek Amalija, stara 83 let iz Potoka pri Vačah, Jerebič Anton, star 79 let iz Jevnice, Stare Terezija, stara 56 let iz Selška, Ribič Marija, stara 66 let iz Litije, Babnik Marija, stara 81 let iz Litije, Zupančič Alojzij, star 63 let iz Šmartnega pri Litiji, Smrekar Marija, stara 84 let iz Zgornjega vrha, Sirk Ludvik, star 62 let iz Lupinice, Pregelj Anton, star 64 let iz Šmartna pri Litiji, Čož Franc, star 81 let iz Nove gore, Prašnikar Jožef, star 70 let iz Cirkuš, Seručar Frančiška, stara 78 let iz Zglavnice, Lindič Florijan, star 43 let iz Litije.

PREKLIC

Martin Pirc, Zglavnica 11, Polšnik, preklicujem žaljive besede, ki sem jih izrekel Jožetu Sotlarju iz Velike Preske 2, Polšnik in se mu opravičujem.

FRANCKI V SPOMIN!

Pred kratkim so v Litiji v ožjem družinskem krogu pospremili na poslednjo pot **FRANCKO KOLMAN**, roj. Urbančič - Pungerško Francko iz Zavrstnika.

Francka se je rodila v številni družini malega kmeta. Osnovno šolo je obiskovala v Šmartnem. In, ker po končani šoli ni imela - kot mnogi njeni vrstniki - možnosti nadaljnjega izobraževanja, se je kot mlado dekle zaposlila v Predilnici v Litiji. Tako je s svojim skromnim zaslužkom pomagala preživljati številno družino, saj pridelek na mladi kmetiji ni dajal dovolj kruha za številna lačna usta.

Ko je leta 1941 vojna vihra zajela tudi naše kraje, je Francka kaj hitro spoznala, kakšna nevarnost preti slovenskemu narodu. Tiha in skromna, kot je bila, ni dajala vtisa, da bi bila kaj nevarna takratnim oblastem. Tako je mnogokrat opravljala razne, za takratne razmere, pomembne naloge. Prenášala je pošto, odhajala na javke, ko drugi nismo mogli. Aktivno je sodelovala pri zbiranju zdravil, obleke in hrane za partizane, zapornike in izseljene družine. Tako se je aktivno vključevala v delo vaškega odbora OF v Zavrstniku.

Bilo je mrzlega zimskega večera februarja 1944. leta, ko nas je nemška soldateska s pomočjo domačih izdajalcev pregnala iz našega mirnega toplega doma, sem se zatekla s svojim 8-letnim nečakom Rudijem po pomoč k Pungerškim. Francka in njene sestre, so naju z razumevanjem sprejele, Ru-

dija skrile v posteljo, naslednji dan pa ga varno predala njegovim staršem. Mene pa je Francka, kljub veliki nevarnosti, po skrivni gozdni poti spremljala na javko na Širmarski hrib, ter s tem veliko tvegala in se izpostavila nevarnosti.

Tudi po vojni je Francka aktivno delovala v vaškem odboru OF, AFŽ, povsod, kjer je bilo treba kaj storiti. Vso svojo energijo pa je vlagala v svoje delo v tovarni. Aktivno je delovala v sindikatu in se zavzemala za pravice delavcev, predvsem žensk, saj so bile pravice ženske delovne sile manj cenjene od moških. Mnogo truda in prostega časa je vlagala v vzgojo mladih deklet, ki so prihajale na priučitev in delo v tovarno.

Pri svojem delu je dosegala visoko storilnost in strokovnost, saj se je zavedala, da je od tega odvisen tudi njen osebni dohodek. Bila je skrbna žena in mati.

Po odhodu v zasluženi pokoj je ves čas posvetila svoji družini. Žal pa ji je težka bolezen grenila jesen življenja in jo prikrājšala za marsikaj, kar je načrtovala in želela. Kljub trdemu delu vse življenje, je dočakala visoko starost in umrla v 84. letu starosti.

Naj bo ta skromni prispevek spomin in dokaz priznanja za vse, kar je Francka storila v svojem življenju v dobro narodu - ljudem.

Vsi, ki smo jo poznali in spoštovali, se je bomo spominjali še dolgo z vso hvaležnostjo in spoštovanjem.

Hela Sreš-Petje

Nisi rekel niti zbogom,
niti roke nam podal,
neusmiljena te smrt je vzela,
a v naših srcih boš ostal.

ZAHVALA

Ob nenadni izgubi našega dragega moža, ata, dedija, brata, tasta in strica

TONETA PREGLJA

z Ustja, Šmartno pri Litiji

se iskreno zahvalujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, znanecem, kolektivom podjetij NAMA Ljubljana, Elektro Ljubljana, GIVO Ljubljana in LIPRA Litija za izrečena sožalja, podarjeno cvetje, sveče, darovane maše ter številno spremstvo na njegovi zadnji poti.

Še posebej pa se zahvalujemo g. Franciju Kaduncu, pevcem iz Šmartna in litijskemu pihalnemu orkestru za lepo opravljen obred.

Vsem še enkrat najlepša hvala.

Žalujoci: žena Angela, hčerki Tonka in Mojca ter sin Franci z družinami

Ljubil si zemljo,
ljubil si dom,
zdaj pa brez tebe
prazen je dom.

V SPOMIN

23. decembra 1993 mineva
žalostno leto dni, odkar nas je zapustil mož,
oče, stari ata in brat

JOŽE VERBAJS

iz Zgornjega Mamolja

Iskrena hvala vsem, ki se ga spominjate, postojite ob njegovem grobu, prižgete svečo in poklonite cvetje.

Žalujoci vsi njegovi

Dobra žena skrbna mati,
za družino vse si dala,
Nam bila si biser zlati;
vedno boš za nas ostala.

ZAHVALA

Ob prerani smrti naše drage mame in žene

FRANČIŠKE KNEZ

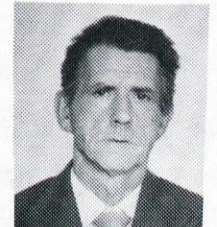
iz Lupince 4

(* 13.11.1930 † 25.11.1992),

se zahvalujemo sosedom, znanecem in prijateljem za izreke sožalja in spremljanje na zadnji poti, gospodu župniku za lep mašni obred in izrečene besede ter pevcem Zupan iz Tržiča za doživeto zapete pesmi ob slovesu.

Fani, Anica, Polde, Tine in Mirko z družinami, Marjanca s hčerko, Andrej in mož Anton

Skrb, delo in trpljenje
tvoje je bilo življenje,
vse to si prestal,
zdaj boš v grobu mirno spal.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža,
ata, starega ata, brata in strica

JOŽETA PRAŠNIKARJA

iz Cirkuš 6

se iskreno zahvalujemo vsem sorodnikom, sosedom in znanecem za darovano cvetje, sveče, svete maše, za izrečeno sožalje in spremstvo na njegovi zadnji poti.

Še posebej se zahvalujemo g. župniku za lepo opravljen obred, pevcem in g. Juvanu za poslovilne besede.

Vsem še enkrat prisrčna hvala.

Žalujoci vsi njegovi

Nisi rekla niti zbogom,
niti roke nam podala,
Neusmiljeno te smrt je vzela,
a v naših srcih boš ostala.

ZAHVALA

Ob boleči in nenadomestljivi izgubi naše najdražje mame, stare mame in prababice

FRANCKE SERUČAR

roj. TEKAVEC
iz Zglavnice 9

se iskreno zahvalujemo vsem sorodnikom, znanecem, prijateljem in sosedom, ki so nam pomagali premagati najtežje trenutke.

Hvala g. župniku za poslovilni obred, pevcem in g. Franciju za govor. Hvala vsem, ki ste darovali cvetje ter jo pospebili na njeni zadnji poti.

Žalujoci: hčerki Mari in Emi z družinama ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža,
očeta, starega ata

JANEZA MERČONA

frizerskega mojstra
v pogokoju, iz Litije

se iskreno zahvalujemo vsem sorodnikom, sosedom, znanecem in prijateljem za pomoč, izreke pisnega in ustnega sožalja, darovano cvetje, sveče in številno spremstvo na njegovi zadnji poti. Posebno se zahvalujemo dr. Šašiču in dr. Koprivi za njuno skrb v času njegove bolezni. Zahvala tudi šmarnskemu pevcem za zapete žalostinke, trobentaču za zaigrano Tišino ter g. Kaplji za poslovilne besede. Vsem še enkrat hvala.

Vsi njegovi

KOŠARKA

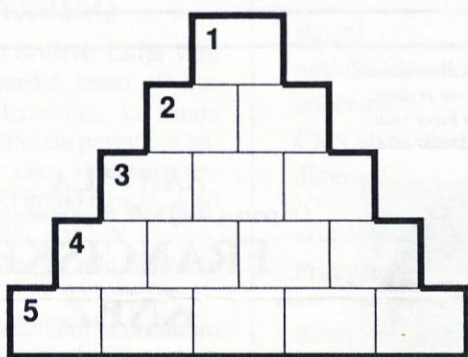
Članska ekipa KK Litija je zaključila prvi krog tekmovanja za sezono 1993/94 v I. SKL. - rdeča skupina in zasedla 6. mesto. 11. decembra letos se prične tekmovanje v drugem krogu. Rdečo skupino zapuščata prvouvrščeni ekipi Satex Maribor in Kraški zidar. Pridružijo pa se jim zadnji dve ekipi iz zelene skupine Norix, Medvode in Ježica. Litijske košarkarje bo v drugem krogu tekmovanja vodil trener Marko Tomažević (dosedanji trener Norix, Medvode) namesto Tomaža Malenška. Njegov pomočnik pa bo Marko Mandič.

Spored tekem drugega kroga 1. SKL. - rdeča skupina:

1. kolo: sobota, 11. decembra 1993	KM Iirija	: KK Litija
2. kolo: nedelja, 19. decembra 1993	KK Litija	: KK Idrija ob 19.30
3. kolo: sobota, 8. januarja 1994	KK Tinex Norix	: KK Litija
4. kolo: sredo, 12. januar 1994	KK Litija prosta	
5. kolo: sobota, 15. januar 1994	KK Litija	: KK Smelt Olimpija-ml.
6. kolo: sobota, 23. januar 1994	KK Ježica	: KK Litija
7. kolo: sredo, 26. januarja 1994	KK Litija	: KK Interior
8. kolo: sobota, 29. januarja 1994	KK Litija	: KM Ilirija
9. kolo: sobota, 5. februar 1994	KK Idrija	: KK Litija
10. Kolo: sredo, 9. februar 1994	KK Litija	: KK Tinex Norik
11. kolo: sobota, 12. februar 1994	KK Litija prosta	
12. kolo: sobota, 19. februar 1994	KK Smelt Olimpija-ml.	: KK Litija
13. kolo: sredo, 23. februar 1994	KK Litija	: KK Ježica
14. kolo: sobota, 26. februar 1994	KK Interior	: KK Litija

Karolina Šušteršič

NAGRADNI KOTIČEK

1. druga črka slovenske abecede
2. medved (izraža malomarno zavrnitev)
3. pristanišče v Črni gori
4. pristanišče v Italiji znano tudi po sestanku med Titom in Churcilom med II. svetovno vojno
5. rudnina, ki so jo kopali v rudniku Sitarjevec

1. nagrada: 3.000 SIT
2. nagrada: kosilo za dve osebi v Gostilni Kimovec, Zgornji Hotič
3. nagrada: knjižica Litija nekoč in danes ter Vodilnik po gradu Bogenšperk (Ivan Godec)

Rešitve za križanko in oba rebusa pošljite do petka, 7. januarja 1994, na naslov uredništva Glasila občanov ali jih oddajte osebno v avli občine Litija. Rešitve morajo biti izrezane iz časopisa in oddane v zaprti kuverti, nanjo pa napišite "NAGRADNI KOTIČEK".

TENIŠKE NOVICE

Tenis park AS je pričel z zimsko Zasavsko teniško ligo ekip, v kateri sodeluje sedem ekip, od tega dve domači TK AS in TK AS mladi ter TK Hrastnik, TK Medijske toplice, TK Rudar, TK ZAS-TEN in TK Medeja Vrhnika. Odigrani sta že dve koli, ki pa domačinom, žal, še nista prinesli zmage. TK AS mladi je v prvem kolu izgubil z ekipo TK Hrastnik 5:0, v drugem kolu, proti ekipi TK ZAS-TEN pa je ugled domačinov reševal mladi Blaž Rozman, ki je dosegel edino zmago, ko je visoko z rezultatom 6:2 in 6:1 premagal gostujočega igralca Borisa Mlakarja, tako, da so na koncu domačini izgubili z rezultatom 4:1. Ekipa TK AS je bila v prvem kolu prosta, v drugem pa so se pomerili z ekipo TK ZAS-TEN in izgubili z rezultatom 3:2. Za domačine je bil dvakrat uspešen Marjan Pajer, ki je zmagal posamezno in v paru z Benom Sedevčičem.

Marko Jurjevec

ŠPORTNA DVORANA LITIJA

V želji, da bi osnovnošolcem iz Litije in Šmartna popestrili letošnje božično - novoletne počitnice, bomo v Športni dvorani Litija organizirali:

1. V ponedeljek, 27. decembra in v torek 28. decembra 1993, vsakič ob 10. uri tekmovanje v namiznem tenisu za deklice in dečke za vse starostne skupine, in sicer:

- * skupine od 1. do 4. razreda,
- * skupine od 5. do 6. razreda,
- * skupine od 7. do 8. razreda.

Igrali boste na mizah, postavljenih v veliki telovadnici po "sistemu izpadanja". Vsi prijavljeni boste nastopali brez plačila startnine. Zmagovalci po skupinah bodo prejeli pokale.

2. V sredo, 29. decembra 1993, ob 10. uri

- * plesni nastop mažoretik iz Trbovelj
- * nastop plesnih skupin iz Litije.

Vstop bo prost - vstopnine ni; vabljeni na ogled, da plesalke in plesalci ne bodo plesali pred praznimi tribunami.

MALI NOGOMET V ŠPORTNI DVORANI LITIJA

V 1. občinski ligi je igralo mali nogomet 12 ekip. Že kolo pred koncem tekmovanja si je ekipa INŽENIRING ŠARBEK zagotovila točkovno prednost tako, da je že osvojila prvo mesto. Glede na osvojene točke in tekme v zadnjem kolu pa bo verjetno drugo mesto osvojila ekipa SALOMONOV OGLASNIK, tretje mesto pa ekipa KLUB "M" Rozmanov trg - IAK.

Ocena je, da smo gledali kar lep nogomet. Vsaj osem ekip je precej izenačenih. Štiri zadnje uvrščene ekipe se "vračajo" v nižji razred tekmovanja, t.j. v 2. občinsko ligo.

Večina tekem je sodil sodnik Andrija Petrovič iz Ljubljane. Večinsko mnenje je, da so bile ekipe s sojenjem zadovoljne.

GLASILO OBČANOV

Ustanoviteljica: Skupščina občine Litija. Predsednik časopisnega sveta: Mirko Kaplja. Ureja uredniški odbor: Kamen Benčič, Mija Bemik, Stane Čme, Lučka Hostnik, Vida Klemenčič, Anuška Potisek, Irena Prašnikar, Iva Slabe in Boris Žužek (glavni in odgovorni urednik). Oblikovanje in tehnično urejanje: Drago Pečenik. Grafična Priprava: Multigraf, d.o.o. Ljubljana. Tisk: Aleksander Jovanovič, Litija. Izdajatelj: Prelest d.o.o. Ljubljana, Titova 37. Naslov uredništva: Skupščina občine Litija, Jerebova 14, za Glasilo občanov. Nenaročeni fotografiji in rokopisov ne vračamo. Časopis prejema vsa gospodinjstva brezplačno na dom. Na podlagi zakona o prometnem davku (Ur. list RS, št. 4/92) in mnenja ministrstva za informiranje (št. 23/88-92 z dne 18. 2. 1992) sodi časopis med proizvode informativne narave po 13. točki tarifne številke 3, za katere se plačuje 5 - odstotni davek od prometa proizvodov.

KEGLJANJE PARAPLEGIKOV ZA POKAL OBČINE LITIJA

V počastitev praznika občine Litija, se je na kegljišču odvijalo tekmovanje paraplegikov v kegljanju za pokal OBČINE LITIJA, katero je bilo letos že četrto po vrsti.

Tekmovanja se je udeležilo 45 tekmovalcev in tekmovalk iz šestih regijskih društev Slovenije. Paraplegiki so tekmovali v ekipni in posamezni konkurenci in to 50 lučajev na polno in 50 na čiščenje.

Prvo mesto je že četrty zapored osvojila ekipa ljubljanske regije, za katero nastopata tudi domačina - Litijana Franci Cilenšek in Jože Berčon. Ob pomoči pokrovitelja Občine Litija, društva paraplegikov ljubljanske regije in kegljaškega kluba Litija, sta prav omenjena člana tekmovanje odlično organizirala.

Pokale in praktična darila, ki so jih prispevali prijatelji paraplegikov, je podelil predsednik Občine Litija gospod Mirko Kaplja.

Lanskoletni zmagovalec litijskega pokala Franci Cilenšek, ki je sicer državni prvak paraplegikov Slovenije, tako ni uspel ubraniti naslova iz leta 1992, bo tako imel priložnost to nadoknaditi na državnem prvenstvu, ki bo na sporedu v začetku leta 1994.

Rezultati: ekipno

1. Ljubljana I. 1234 kegljev
2. Maribor I. 1180 "
3. Maribor II. 1052 "
4. Ljubljana II. 1004 "
5. Celje 836 "
6. Kranj 596 "

Moški:	1. Palameta Emil (Lj)	326 kegljev
	2. Rupnik Viktor (Lj)	322 "
	3. Jurhar Roman (Mb)	320 "
	4. Jernejšek Miran (Mb)	303 "
	5. Cilenšek Franci (Lit)	300 "
	6. Berčon Jože (Lit)	286 "

Ženske	1. Kastevec Ivanka (Mb)	132 kegljev
	2. Ivanišević Senka (Lj)	119 "
	3. Štirn Cveta (Lj)	97 "

Veterani:	1. Tanjšek Ivan (Ce)	136 kegljev
	2. Emeršič Mišo (Mb)	120 "
	3. Berlinger Jože (Ce)	107 "

Mirko Plaznik

ZA PLANINSKI KOTIČEK

25 mladih litijskih planincev se je 4.12.1993 udeležilo nočnega 2. pohoda iz Trbovelj na Mrzlico. Nočna hoja z baklami in svetilkami bo vsem udeležencem ostala v spominu kot zanimivo doživetje, prav tako pa tudi prenočevanje na skupnih ležiščih v Planinskem domu na Mrzlici. (B.V.)

Križanko in rebusa je sestavil Ivan Godec

BOŽIČNO-NOVOLETNI TENIŠKI TURNIR TENIS PARKA AS

Na Tenis parku AS pripravljajo na božično soboto, 25.12.1993, zadnji teniški turnir v tem letu in sicer za posameznike v moški in ženski kategoriji absolutno. Organizatorji obljublajo lepe nagrade, nekaj le-teh bodo izžrebali med vsemi tekmovalci, vsak udeleženec pa bo prejel tudi darilo Tenis parka AS. Če se želite torej teniško posloviti od starega leta potem, pohitite s prijavi, ki jih sprejemajo do petka 24.12.1993, do 20. ure.

Marko Jurjevec